

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
ДИРЕКЦИЯ
“ДЪРЖАВНО СЪКРОВИЩЕ”

ДДС № 08 / 12.11.2025 г.

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА
№ БНБ – 169861 / 14.11.2025 г.

ДО

БАНКИТЕ
КЛОНОВЕТЕ НА ЧУЖДЕСТРАННИ
БАНКИ НА ТЕРИТОРИЯТА
НА СТРАНАТА
БЮДЖЕТНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ
„БОРИКА“ АД

О т н о с н о: **Прилагането на чл. 152 от Закона за публичните финанси**

С това указание се регламентират въпросите, свързани с прилагането на **чл. 152 от Закона за публичните финанси** по отношение на:

- изготвянето и предоставянето от банките на периодична информация за операциите и наличностите по сметките на бюджетните организации;
- реда и начина за обезпечаване от банките на средствата по сметки и депозити на бюджетните организации.

Указанието се издава на основание **чл. 152, ал. 13 от Закона за публичните финанси**.

СЪДЪРЖАНИЕ:

<i>А. Изготвяне и предоставяне от банките на периодична информация за операциите и наличностите по сметките на бюджетните организации</i>	<i>1</i>
I. Общи указания.....	1
II. Форма 91 „Месечна отчетност за салдата по сметките на бюджетните организации.....	3
III. Форма 92 „Ежедневна информация за общия размер на наличностите по сметки на бюджетните организации“.....	4
IV. Информация за салдата по сметки на бюджетните организации, обслужвани от БНБ.....	5
V. Изготвяне и представяне от банките на информацията за операциите и наличностите по сметките на бюджетните организации към 31 декември.....	6
VI. Предоставяне на информация за салдата по банкови сметки на бюджетните организации и годишна заверка на наличности по техни сметки.....	6
VII. Други разпоредби относно информацията за сметки на бюджетните организации.....	8
<i>Б. Обезпечаване от банките на средствата по сметки и депозити на бюджетните организации.....</i>	<i>9</i>
VIII. Регулация на обезпечението на отчетените от банките по форма 92 наличности по обслужваните от тях сметки на бюджетните организации.....	9
IX. Предоставяне на информация за обезпечението Процедури при недостиг/превишение на обезпеченията.....	12
<i>В. Други въпроси.....</i>	<i>15</i>
X. Избор на оценител по чл. 152б, ал. 15 от ЗПФ.....	15
XI. Други разпоредби.....	15

А. Изготвяне и предоставяне от банките на периодична информация за операциите и наличностите по сметките на бюджетните организации

I. Общи указания

1. Периодичната информация за операциите и наличностите по сметките на бюджетните организации включва данни за салдата по всички сметки (бюджетни, сметки за средства от Европейския съюз, сметки за чужди средства), депозити и акредитиви в евро и чуждестранна валута (наричани по-нататък сметки на бюджетни организации).

2. По смисъла на настоящите указания бюджетни организации са юридическите лица, попадащи в обхвата на лицата по § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на [Закона за публичните финанси \(ЗПФ\)](#).

3. Всички банки, които приемат да обслужват сметки на бюджетни организации, задължително следва да изготвят и предоставят ежедневна и друга периодична информация за салдата и операциите по тези сметки чрез следните форми:

3.1. форма 91 „Месечна отчетност за салдата по сметките на бюджетните организации“;

3.2. форма 92 „Ежедневна информация за общия размер на наличностите по сметките на бюджетните организации“.

4. За целите на банковото обслужване и изготвянето на информацията по т. 3 се прилагат кодове, идентифициращи вида на сметките и характера на средствата, съгласно [Приложение № 1 „Кодове за отчитане на салдата по сметки на бюджетните организации в БНБ и обслужващите банки за форми 91 и 92“](#).

5. Кодовете по т. 4 следва да се прилагат задължително от всички банки, обслужващи бюджетни организации, при изготвянето на информацията по т. 3, независимо от начина на организиране на счетоводната им отчетност и кодировката на тези сметки по техния индивидуален сметкоплан. Промяна в списъка на кодовете на сметки от [Приложение № 1](#) се извършва само със съвместно писмо на Министерството на финансите (МФ) и Българската народна банка (БНБ). Актуалният списък на кодовете от [Приложение № 1](#) се публикува и поддържа на интернет страницата на МФ www.minfin.bg (в раздел [Методология на отчетността](#)>[Банково обслужване и платежни процедури](#) >[Списъци с кодове, сметки и обслужващи банки](#)).

6. Освен с кода по т. 4, за всяка сметка на бюджетната организация се залага и четириразряден код, характеризиращ средствата по сметката в институционално-административен аспект, като за целта се използва приложимият за съответния титуляр на сметката четириразряден код от раздел VII на Единната бюджетна класификация (ЕБК) на съответните първостепенни разпоредители с бюджет по държавния бюджет, социалноосигурителните фондове, общините, държавните висши училища и академии, другите бюджетни организации по чл. 13, ал. 3-4 и чл. 171 от ЗПФ (включително и обособените в ЕБК отделни кодове на бюджетни организации или техни структурни звена за сметки за средствата от Европейския съюз) или други отделно определени от МФ четириразрядни кодове за конкретни сметки (например кодовете за сметки на някои второстепенни разпоредители с бюджет, кодове за сметки за целите на прилагане на чл. 156 от ЗПФ или за други цели). Актуалният списък на всички кодове по тази точка (които предвид възприетата практика могат да бъдат наименувани като кодове по ЕБК за целите на банковото обслужване) се публикува и поддържа на интернет страницата на МФ www.minfin.bg (в раздел [Методология на отчетността](#)>[Банково обслужване и](#)

платежни процедури > Списъци с кодове, сметки и обслужващи банки).

7. Салдата по сметки за средствата по **чл. 156** от **ЗПФ** се включват от БНБ и банките в информацията за съответните форми (включително и *форма 92*) по реда посочен в това указание, независимо от начина на включване и кой е титулярят на сметките и кодовете в СЕБРА на тези средства и плащания. За тези сметки се прилагат съответните кодове по **т. 4** и **6**, посочени в съответното писмо на МФ до БНБ или до обслужващите банки за откриване на такива сметки.

8. Банката, откриваща сметка от списъка по *Приложение № 1*, следва да изиска от **титуляря на сметката** да посочи съответния код по **т. 6**, в случай че този код не е посочен в писмото за откриване на съответната сметка. При необходимост, банката може да поиска уточнения от съответния първостепенен/висшестоящ разпоредител с бюджет или от Министерството на финансите.

9. При откриване от бюджетна организация на депозити в банка (сметки 1615 или 1625) съответната депозитна сметка следва да се отразява в отчетността на бюджетната организация в само една от трите отчетни групи/стопански области (финансово-правни форми по смисъла на ЗПФ): Бюджет, Сметки за средства от Европейския съюз или Други сметки и дейности (сметки за чужди средства). Не се допуска салдото по дадена депозитна сметка да се разпределя за целите на отчитането от бюджетните организации едновременно в две или три отчетни групи/стопански области (финансово-правни форми по смисъла на ЗПФ).

10. МФ може текущо през годината да допълни и/или да промени кодовете по **т. 6**, за което писмено уведомява БНБ и **съответните** банки. Актуализираните кодове се публикуват на интернет страницата на МФ (в раздел *Методология на отчетността > Банково обслужване и платежни процедури > Списъци с кодове, сметки и обслужващи банки*).

11. Формите по **т. 3** се изготвят общо за банката въз основа на счетоводните данни и след подписване от главния счетоводител се зареждат от нейната централа в системата на БНБ за информационно обслужване на бюджета и фискалния резерв (ИОБФР), при спазване на определените с това указание изисквания за обхват и срокове за представяне на всяка форма. За целта се ползва WEB базиран потребителски интерфейс за достъп.

12. Ако спрямо банка, обслужваща бюджетни организации, са приложени разпоредбите на **чл. 36** от **Закона за кредитните институции (ЗКИ)**, тя следва да продължи да изготвя в съответствие с настоящите указания и регулярно да предоставя формите по **т. 3**. В случай че банката бъде обявена в несъстоятелност, последната информация, която предоставя в съответствие с **т. 3**, е към датата на обявяването на банката в несъстоятелност.

13. За осигуряване на достъп до ИОБФР всяка банка, която обслужва сметки на бюджетни организации, изпраща до БНБ писмено искане за регистрация/дeregистрация на нейни служители като оператори или администратори на системата, съгласно *Приложение № 2*. В качеството си на потребители на системата тези служители имат ангажмента за зареждане на файловете с данни и отговарят за достоверността на информацията и за отстраняване на евентуални формални грешки. При промяна на длъжностните лица, включени в първоначално изпратените искания, се изпраща своевременно ново искане. Всички искания следва да са подписани от лицата, които представляват институцията.

14. При условие че определена банка в продължение на два последователни месеца не представя формите по **т. 3** или отчита нулеви салда по всички сметки на бюджетните организации, достъпът на нейните служители до ИОБФР се прекратява служебно от БНБ. При необходимост от неговото възстановяване банката изпраща ново искане, подписано от лицата, които представляват институцията.

II. Форма 91 „Месечна отчетност за салдата по сметките на бюджетните организации“

15. *Форма 91* се изготвя от централата на банката един път месечно с данни към последно число на месеца и обхваща детайлна информация за всички обслужвани от нея и нейните клонове сметки на бюджетните организации.

16. Салдата по сметките на бюджетните организации се отчитат по съответните кодове от *Приложение № 1*, както следва:

16.1. за *сметки 7311* се посочват салдата по съответните дебитно-контролиращи сметки (дебитното салдо се подава със знак минус, а кредитното – със знак плюс) общо и по кодове по т. [6](#), съответстващи на типа сметка, като се използват кодовете на съответните общини.

16.2. за обслужваните от БНБ *сметки 7301* информацията се подава от дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ по заложения за съответната сметка двуразряден код, определян от МФ при откриването на сметката и при последваща промяна в класификацията на касовите потоци, отчитани по тази сметка;

16.3. за обслужваните от БНБ *сметки 6301* на централния бюджет и първостепенните разпоредители по държавния бюджет информацията се подава от дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ по реда на т. [16.2](#) (подава се само по четириразрядния код на централния бюджет, приложим за съответната сметка);

16.4. за *сметка 7304* данните се представят общо и по кодове на общини (актуалният списък на тези кодове е достъпен на интернет страницата на МФ);

16.5. по *код 6666* и *код 6677* се отчитат салда по акредитивни и други платежни (технически) сметки на бюджетните организации, посочени в *раздели VIII и IX* от *Приложение № 1*. Това са сметките с идентификатори за вид сметка *38* и *39* съгласно *Указание на БНБ 13-1025 от 23.06.2025 г. относно кодове за идентификатор за вид сметка, служебно запазени от Българската народна банка (Указание на БНБ 13-1025)*, като салдата по тях се отчитат общо и по кодове по т. [6](#). Доколкото са налице салда по такива сметки, те също подлежат на обезпечаване и се включват във *форма 92*;

16.6. по *код 6688* се отчитат сумите, временно отнесени служебно от банките по разчетни сметки при зануляване на съответните платежни сметки на бюджетните организации/лицата по *чл. 156* от *ЗПФ* съгласно указанието на МФ и БНБ за годишното приключване на банковите сметки на бюджетните организации за съответната година. Данните за сумите по код 6688 се представят за форма 91 общо;

16.7. салдата по всички останали сметки се отчитат по съответните кодове съгласно *Приложение № 1* – общо и по кодовете по т. [6](#). В случай на прилагане на сметки с кодове извън Приложение № 1 съгласно т. [36](#), МФ и БНБ уточняват начина на включване на салдата по такива сметки във форма 91.

17. Изготвената от банката информация се зарежда в ИОБФР под формата на текстови файл с наименование „ГГГГММДД.091“ (например наименованието на файла за ф. 91 към 30.11.2025 г. следва да бъде „20251130.091“). В полето за дата във файла се вписва последното число на месеца, независимо дали е работен или неработен ден.

18. Крайният срок за зареждане на *форма 91* в ИОБФР е до 17.00 часа на *втория работен ден* след отчетната дата.

19. Редът по т. [15-18](#) се прилага и при изготвянето на годишната *форма 91* (с данни към *31 декември* на съответната година). В допълнение към това, в случай на установени грешки в годишните данни, банката следва да уведоми БНБ по реда на т. [34](#) до края на

осмия работен ден на следващата година.

III. Форма 92 „Ежедневна информация за общия размер на наличностите по сметки на бюджетните организации“

20. *Форма 92* се изготвя от централата на банката (без БНБ) всеки работен ден ежедневно, включително и за отчетните дати, към които се изготвя *форма 91*. Въз основа на нея се извършва регулирането на обезпечението на бюджетните средства при спазване на изискванията на настоящите указания.

21. Във *форма 92* се отчитат салдата по сметките в евро и чуждестранна валута на бюджетните организации и сметките по т. 7 за средствата по чл. 156 от ЗПФ към края на предходния работен ден, както следва:

21.1. общ размер на салдата на сметките на бюджетните организации и сметките за средствата по чл. 156 от ЗПФ;

21.2. салда по сметки (включително и сметките с код 6677 и код 6688), класифицирани по институционален признак в две групи:

а) бюджетните организации от подсектор „Централно управление“ и подсектор „Социалноосигурителни фондове“ (т.е. салдата по сметки на всички бюджетни организации и за средствата по чл. 156 от ЗПФ, без тези на общините и техните подведомствени разпоредители с бюджет), като на отделни редове се посочват като общи суми салдата на такива сметки на подсектор „Социалноосигурителни фондове“, за които се прилагат същите кодове по т. 4, използвани и за сметки на бюджетните организации от подсектор „Централно управление“ (например сметки 1816, 1615, 1625 и др.).

б) общини и техните подведомствени разпоредители с бюджет – салдата по сметките, за които се прилагат кодовете по т. 6, приложими само за общините и техните подведомствени разпоредители с бюджет (това са кодовете, съответстващи на кодовете за общините от раздел VII-B от ЕБК за съответната година. Тези кодове са посочени като отделен списък с кодове за общини, публикуван заедно с останалите списъци от кодове на интернет страницата на МФ съгласно т. 6);

21.3. салдата на сметките на администратори на публични вземания (сметките с идентификатор за вид сметка 8x – към настоящия момент това са обслужваните от банките *сметки 7311*) се представят за целите на *форма 92* компенсирано – като разлика между салдото на основната сметка (сметката, по която се превеждат публичните вземания) и нейната дебитно-контролираща сметка, като за *сметки 7311* на отделен ред се посочва салдото на дебитно-контролиращата сметка;

21.4. доколкото са налице салда по разчетните сметки, за които се прилага код 6688, те също се включват във *форма 92*, като средства, подлежащи на обезпечаване, освен ако за средствата, отнесени по тези разчетни сметки се прилага т. 21.6;

21.5. в сумите по т. 21.2 се включват и средствата, които по силата на закон не подлежат на обезпечаване по реда на чл. 152, ал. 1-8 от ЗПФ;

21.6. в случай че са налице обслужвани от банката средства на бюджетни организации, неподлежащи по силата на закон на обезпечаване по реда на чл. 152, ал. 1-8 от ЗПФ, те се посочват отделно във *форма 92* по предвидените два кода за целите на изчисляване на размера на обслужваните средства, подлежащи на обезпечаване по реда на чл. 152, ал. 1-8 от ЗПФ, както следва:

а) по код 1190 – средства на централния бюджет, които не подлежат на обезпечаване по реда на чл. 152, ал. 1-8 от ЗПФ (тук се отразяват средствата по чл. 19, ал. 2 от Закона за Българската банка за развитие);

б) по *код 1198* – други средства на бюджетни организации, които не подлежат на обезпечаване по реда на *чл. 152, ал. 1-8* от ЗПФ.

Забележка: Следва да се има предвид че кодове 1190 и 1198 *не* са алтернативни кодове на останалите кодове за вида сметка (7301, 7302, 1816, 1615 и т.н.), а представляват *допълнителен разрез* за класифициране на средства по сметки на бюджетни организации, в допълнение към двата разреза - по вид сметка и в институционално-административния аспект (код по ЕБК). Така например, ако възникне хипотеза за такива необезпечени средства – например откриване на депозит на централния бюджет за целите на изпълнение на международно споразумение, обслужващата банка го открива и прилага по общия ред код за вид сметка *1615* и код по ЕБК *9900* (кодът на централния бюджет) и в допълнение (понеже средствата са неподлежащи на обезпечаване) класифицира тези средства по *код 1190*. За целите на *форма 92* салдото по този депозит ще се представи съгласно посочената в *Приложение № 3* „Схема за отчитане на салдата по сметки на бюджетните организации и за средствата по чл. 156 от ЗПФ в обслужващите банки за *форма 92*“ *два пъти* – като *код 1615* в Раздел I на схемата и като *код 1190* в Раздел III на схемата.

21.7. конкретната структура на кодировката и начина на изчисляване на общия размер на подлежащите на обезпечаване средства за целите на изготвяне на *форма 92* са представени в *Приложение № 3*.

22. Изготвената от банката информация се зарежда в ИОБФР под формата на текстови файл с наименование „ГГГГММДД.092“ (например наименованието на файла за форма 92 към 30.11.2025 г. следва да бъде „20251130.092“).

23. Крайният срок за зареждане на *форма 92* в ИОБФР е до **12.00 часа** на всеки работен ден, следващ отчетната дата.

24. Общият размер на наличностите по сметките на бюджетните организации, отчетени във *форма 92*, следва да е равен на общия размер на наличностите по сметките на бюджетните организации, отчетени във *форма 91* към същата отчетна дата. В случай че се установи разлика между тях, банката следва незабавно да изпрати до дирекция „Фискални услуги“ на БНБ обяснителна записка, подписана от главния счетоводител, за причините за тази разлика. Същата се изпраща и по електронен път на електронен адрес:

StateBudget@bnbank.org

IV. Информация за салдата по сметки на бюджетните организации, обслужвани от БНБ

25. Дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ изготвя ежедневно с данни за предходния работен ден от съответната календарна година информация за салдата на обслужваните от нея сметки на бюджетни организации и лицата по *чл. 156* от ЗПФ. Информацията се изготвя по съответните кодове по *т. 4, 6* и *36*, въз основа на съгласувани между МФ и БНБ макети на справки.

26. Изготвената от дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ информация по *т. 25* се предоставя на дирекция „Фискални услуги“ на БНБ, като данните се зареждат до 9.30 часа всеки работен ден в ИОБФР под формата на текстови файл с детайлна информация за всички сметки на бюджетните организации.

Заредената в ИОБФР информация се предоставя на МФ – дирекция „Държавно съкровище“ в срок до 10.00 часа на работния ден, следващ отчетната дата, доколкото не е договорено друго между МФ и БНБ.

V. Изготвяне и представяне от банките на информацията за операциите и наличностите по сметките на бюджетните организации към 31 декември

27. Информацията за операциите и наличностите по сметките на бюджетните организации към 31 декември се изготвя от БНБ и банките съгласно определените с настоящите указания ред, срокове и процедури за всяка форма, като при отчитане на салдата:

27.1. за сметки 7311 в обслужващите бюджета банки (без БНБ) се посочват салдата непосредствено преди операциите по годишното приключване на аналитичните сметки със съответните им дебитно-контролиращи сметки;

27.2. за сметки 7301 и 6301 в БНБ се посочват салдата непосредствено преди операциите по годишното приключване на аналитичните сметки със съответните им дебитно-контролиращи сметки;

27.3. всички транзитни сметки и сметки за наличности в банките и БНБ, независимо от кода за вида сметка и характер на средствата (кодът по т. 4) се посочват с нулеви салда;

27.4. всички сметки, които при годишното приключване се зануляват чрез превеждането на saldoto към други сметки или се отнасят по разчетна сметка (сметка 6688), без сметките по т. 27.1-27.2 се посочват с нулеви салда;

27.5. за всички останали сметки, които в БНБ и банките приключват с остатък, се посочват салдата след последната им операция за годината.

27.6. за сметка 6688 се отчитат сумите, временно отнесени служебно от банките по разчетни сметки при зануляване на съответните платежни сметки на бюджетните организации/лицата по чл. 156 от ЗПФ съгласно указанията на МФ и БНБ за годишното приключване на банковите сметки на бюджетните организации за съответната година.

VI. Предоставяне на информация за салдата по банковите сметки на бюджетните организации и годишна заверка на наличности по техни сметки

28. Всяка обслужваща банка (без БНБ) и съответния първостепенен разпоредител с бюджет, респективно БАН и държавните висши училища (ДВУ), както и бюджетните организации по чл. 13, ал. 4 и чл. 171 от ЗПФ, могат да се договарят банката да изпраща на първостепенния разпоредител (и/или на определени от него подведомствени разпоредители), респективно на БАН и на ДВУ, по електронен път информация за салдата по неговите и на подведомствените му разпоредители сметки към края на всяко тримесечие, а при поискване и към края на всеки месец. Информацията следва да бъде представена по отделни разпоредители – титуляри на сметки, като справка е необходимо да съдържа наименованието на съответния титуляр на сметката, четириразрядните кодове на съответния второстепенен разпоредител (ако има обособен такъв код), четириразрядните кодове за вид сметка и saldoto за съответния вид сметка на даден разпоредител.

29. Обслужващите банки (без БНБ) задължително заверяват наличностите по сметките на обслужваните от тях бюджетни организации към края на отчетната година. Заверяването се извършва от обслужващата банка върху утвърдения от МФ и публикуван на интернет страницата на МФ формуляр (формуляр NAL-3), представен от съответната бюджетна организация. При заверката се обръща внимание дали е налице съответствие между saldoto по съответните сметки, отчетени във форма 91, наличността по сметките на титуляря и saldoto, посочено в съответния отчет/формуляр на бюджетната организация, и дали във форма 91 средствата на титуляря са отчетени с верния код на разпоредителя.

30. След изтичане на всяко тримесечие дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ

изготвя отчет на ниво първостепенен разпоредител с бюджет, респективно БАН и ДВУ, за салдата по неговите сметки и сметките на подведомствените му разпоредители. Отчетът съдържа информация за наименованието на титуляря на сметката, четириразрядните кодове на съответния второстепенен разпоредител (ако има обособен такъв код), четириразрядните кодове за вид сметка и салдото за съответния вид сметка на даден разпоредител. Информацията се предоставя от дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ на съответния първостепенен разпоредител с бюджет чрез системата „Интернет банкиране на бюджетни организации“ или чрез изпращане на електронно съобщение с използване на квалифициран електронен подпис (КЕП), както от служителите на БНБ, така и от предварително определените представители на първостепенния разпоредител с бюджет.

31. Дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ, чрез системата „Интернет банкиране на бюджетни организации“, предоставя на Министерството на образованието и науката и Министерството на отбраната справка за сметките на ДВУ и БАН, а на Министерството на земеделието и храните – справка за сметките на Селскостопанска академия (ССА) и Държавното предприятие „Научно-производствен център“, като информацията е обобщена по кодове на ДВУ, БАН, ССА и държавното предприятие. Справката съдържа същите данни, които се представят от дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ във *форма 91*.

32. За обслужвани от БНБ сметки на други бюджетни организации по [чл. 13, ал. 3-4](#) и [чл. 171](#) от [ЗПФ](#) на съответния първостепенен разпоредител с бюджет по държавния бюджет може да се предоставя информация по реда на [т. 31](#) въз основа на писмо на МФ, доколкото дейността на съответната бюджетна организация по [чл. 13, ал. 3-4](#) и [чл. 171](#) от [ЗПФ](#) се финансира чрез трансфер от първостепенния разпоредител с бюджет по държавния бюджет или е обект на негов управленски контрол или административно се обслужва от него.

33. В случай че след предоставянето на информацията по реда на [т. 28](#) и заверката по реда на [т. 29](#) обслужващата банка констатира грешки в данните по *форма 91* за 31 декември (т.е. годишните данни), централата на банката предприема необходимите действия за отстраняване на допуснатите грешки и уведомява незабавно БНБ за извършените от нея корекции в годишната *форма 91* и за причините за допуснатите грешки. Крайният срок за извършване на корекции по този ред на годишната *форма 91* е до края на осмия работен ден на следващата година.

34. Уведомлението е под форма на файл във формат *xls* или *xlsx*, съгласно *Приложение № 4*, който се изпраща на електронен адрес: StateBudget@bnbank.org. Наименованието на файла за промени в съответната форма е „FNN_ДДММГГ_н“, където „н“ е поредния номер на корекцията към съответната форма (например наименованието на файла, с който се извършва втора поредна корекция на данни по форма 91 към 31.12.2025 г. следва да бъде „F91_311225_2“).

35. БНБ въз основа на обобщените данни по *форма 91* към края на всяко тримесечие (или при поискване – ежемесечно), предоставя на първостепенните разпоредители с бюджет и на администраторите на публични вземания (а при поискване за регулярно предоставяне – и на Сметната палата) обобщена типова информация за салдата по техните сметки. Същата се изпраща по електронен път чрез прилагането на КЕП като криптирано съобщение на служителите, за които съответният разпоредител/администратор на публични вземания е уведомил писмено дирекция „Фискални услуги“ на БНБ, че са оторизирани да я получават. Уведомлението следва да е подписано от лицето (лицата), което (които) представлява(т) бюджетната организация. При подновяване и/или издаване на нови сертификати за КЕП, както и при всяка друга промяна на служители оторизирани да получават тази информация, е необходимо незабавно да се уведоми писмено дирекция „Фискални услуги“ на БНБ. Информацията се изпраща между *четвъртия* и *осмия* работен ден на месеца, следващ отчетното тримесечие и включва:

35.1. за всеки отделен първостепенен разпоредител с бюджет (без общините) – наименование и съответния четириразряден код по ЕБК; отчетените в края на съответното тримесечие негови салда по сборните сметки в евро и чуждестранна валута (бюджетни, сметки за средства от Европейския съюз, сметки за чужди средства) депозити, акредитиви и технически сметки, обслужвани от банки в страната, в т. ч. и салдата, включени в системата на единната сметка, обслужвана от БНБ;

35.2. за Агенция „Митници“ – отчетените от БНБ салда на сметки 7301 на Агенция „Митници“;

35.3. за НАП – отчетените от БНБ салда по сметки 7301 и сметки 7315, 7316 и 7318 на НАП.

VII. Други разпоредби относно информацията за сметки на бюджетните организации

36. За сметки на бюджетните организации и лицата по [чл. 156](#) от [ЗПФ](#) в БНБ, освен посочените в [Приложение № 1](#) кодове, по искане на МФ може да се прилагат и допълнителни кодове, които предварително следва да бъдат съгласувани с дирекция „Главно счетоводство“ при БНБ.

37. При необходимост, за целите на управлението на касовото изпълнение на бюджета, МФ може да изиска банките да изготвят и представят през определени периоди и допълнителна информация, освен посочената в настоящото указание. За целта МФ писмено уведомява БНБ за конкретното съдържание на тази информация и за кои дати следва да се изготвя не по-късно от седем работни дни преди първата извънредна отчетна дата, като от своя страна БНБ своевременно уведомява за това банките с писмо, подписано от подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Банково“, или от други лица съгласно предоставените им компетенции.

38. Техническите изисквания относно формата на записите и начина на предоставяне от банките на съответната информация съгласно **раздели I-VI** от указанието са дефинирани в ръководството за банките за работа с ИОБФР, което се публикува на интернет страницата на БНБ (рубрика „Фискален агент“).

Б. Обезпечаване от банките на средствата по сметки и депозити на бюджетните организации

**VIII. Регулация на обезпечението на отчетените от банките по форма 92
наличности по обслужваните от тях сметки на бюджетните организации**

39. Всяка банка, приемайки да обслужва сметки и депозити на бюджетни организации, се задължава стриктно да изпълнява изискването да обезпечава в пълен размер наличните парични средства (с изключение на средствата по [чл. 19, ал. 2 от Закона за Българската банка за развитие](#) или на други изрично определени със закон средства, неподлежащи на обезпечаване по реда на [чл. 152, ал. 3-8 от ЗПФ](#)) по тези сметки и депозити в съответствие с действащите законови разпоредби и настоящите указания. За целта могат да бъдат използвани следните активи:

39.1. държавни ценни книжа (ДЦК) по вътрешния дълг на Република България, които са регистрирани в електронната система за регистриране и обслужване на търговията с безналични ДЦК в БНБ (ЕСРОТ), наричани по-долу „обезпечения по [чл. 152, ал. 3 от ЗПФ](#)“;

39.2. ценни книжа по [чл. 152, ал. 4 от ЗПФ](#), включени в „Списък на емисиите по [чл. 152, ал. 4 от ЗПФ](#)“, наричани по-долу „обезпечения по [чл. 152, ал. 4 от ЗПФ](#)“. Списъкът може да се променя чрез добавяне или изключване на емисии само въз основа на съвместно писмо на МФ и БНБ до банките по реда на [чл. 152, ал. 8 от ЗПФ](#), в което се определя и датата, от която може да се приемат/изключват като обезпечение ценни книжа от съответната емисия. При изключване на емисии от списъка, датата, от която се прекратява приемането им като обезпечение по [чл. 152, ал. 4 от ЗПФ](#) не може да бъде по-ранна от шест месеца, считано от първо число на месеца, следващ месеца на издаване на съответното писмо на МФ и БНБ. Списъкът се публикува и актуализира на интернет страницата на МФ (в раздел *Методология на отчетността>Банково обслужване и платежни процедури>Списъци с кодове, сметки и обслужващи банки*);

39.3. вземания на банки за техни средства, съхранявани като чужди средства по отделно обособени за целта сметки за чужди средства с титуляр МФ в БНБ съгласно [чл. 152, ал. 5 от ЗПФ](#), наричани по-долу „обезпечения по [чл. 152, ал. 5 от ЗПФ](#)“. Тези сметки са с режим на откриване и обслужване съгласно [Приложение № 5](#);

39.4. вземания на банки по техни сметки, обслужвани от БНБ съгласно [чл. 152, ал. 6 от ЗПФ](#) и [чл. 152а, ал. 2 и 3 от ЗПФ](#), наричани по-долу „обезпечения по [чл. 152, ал. 6 от ЗПФ](#)“. Тези сметки са с режим на откриване и обслужване съгласно [Приложение № 6](#);

39.5. вземания по дълга, поет с ратифицираните договори за прехвърляеми заеми с фиксирани лихвени проценти между Република България в качеството на Кредитополучател и Дойче Банк Акциенгезелшафт в качеството на Кредитор и Агент по плащанията, подписани на 4.11.2013 г., наричани по-долу „обезпечения по [§ 20а от ЗПФ](#)“;

39.6. активи, определени на основание [чл. 152, ал. 8 от ЗПФ](#) със съвместно писмо на министъра на финансите и управителя на БНБ, в което са посочени процедурите за тяхното прилагане, наричани по-долу „обезпечения по [чл. 152, ал. 8 от ЗПФ](#)“.

40. В случай че спрямо банка са приложени разпоредбите на [чл. 36 от ЗКИ](#), при падежа на държавни ценни книжа, с които са обезпечени наличностите по сметки на бюджетни организации, и/или на лихвите по тях, особеността залог преминава върху вземанията по заложените от банката държавни ценни книжа. Средствата се превеждат по предвидената за съответната банка сметка по [чл. 152, ал. 5 от ЗПФ](#) или по сметка на банката в случаите по [чл. 152а, ал. 2 и 3 от ЗПФ](#).

41. В случай че спрямо банка са приложени разпоредбите на [чл. 36](#) от ЗКИ:

41.1. когато банката е използвала за обезпечение актив по [т. 39.1](#) БНБ служебно деблокира тези ДЦК и незабавно ги прехвърля по клиентския регистър на определен от МФ, съгласувано с БНБ, друг участник в ЕСРОТ – поддепозитар на ДЦК, за което уведомява съответната банка – участник в ЕСРОТ, определения поддепозитар и МФ;

41.2. поддепозитарят по [т. 41.1](#) незабавно блокира прехвърлените ДЦК по водения от него регистър съгласно [Наредба № 5 на МФ и БНБ](#), за което уведомява МФ и БНБ. Блокирането на прехвърлените ДЦК запазва действието на законния особен залог върху тях в полза на МФ;

41.3. считано от датата на прехвърляне на ДЦК по реда на [т. 41.1](#) поддепозитарят започва да изпраща на БНБ информация за размера на обезпечението с ДЦК по вътрешния дълг, изчислен в съответствие с [Приложение № 7](#). Информацията се изпраща ежедневно до 15.30 часа на текущия работен ден при прилагането на сертификат за КЕП на електронен адрес: StateBudget@bnbank.org;

41.4. при падеж и/или лихвено плащане по ДЦК, прехвърлени по реда на [т. 41.1](#) поддепозитарят на ДЦК превежда незабавно изплатените за тези ДЦК средства по сметки в БНБ, открити по реда на [чл. 152, ал. 5-6](#) или [чл. 152а](#) от ЗПФ и съгласно [Приложения № 5 и 6](#) в съответната валута, където се блокират в полза на МФ.

42. При обявяване на банка в несъстоятелност, която е използвала за обезпечение актив по [т. 39.1](#):

42.1. БНБ в изпълнение на [чл. 152б, ал. 19, т. 1](#) от ЗПФ служебно деблокира и прехвърля тези ДЦК по регистър/сметка на МФ, като за прехвърлянето уведомява МФ и съответната банка;

42.2. в случай че ДЦК са прехвърлени и блокирани в друг поддепозитар по реда на [т. 41.1](#) и [41.2](#), БНБ служебно извършва прехвърлянето на тези ДЦК от клиентския регистър на поддепозитаря по регистър/сметка на МФ въз основа на получено от поддепозитаря потвърждение за техния размер и за деблокирането им във водения от него регистър съгласно [Наредба № 5 на МФ и БНБ](#);

42.3. БНБ в изпълнение на [чл. 152б, ал. 19, т. 2](#) от ЗПФ служебно превежда по посочени от министъра на финансите сметки на централния бюджет паричните средства от обезпеченията по [чл. 152, ал. 5-6](#) от ЗПФ (включително и средствата по сметки, открити по реда на [чл. 152а](#) от ЗПФ) в пълен размер;

42.4. при падеж и/или лихвено плащане по ДЦК, прехвърлени на МФ по реда на [т. 42.1](#) и [42.2](#) БНБ превежда дължимите суми в полза на централния бюджет съгласно [чл. 152б, ал. 18](#) от ЗПФ.

43. В случай че банка отправи до МФ искане за обезпечаване с активи по [чл. 152, ал. 8](#) от ЗПФ, МФ съгласува с БНБ възможността за такова обезпечаване (включително процедурите и сроковете, от които то може да бъде приложено), след което съответните банки се уведомяват със съвместно писмо на МФ и БНБ за взетото решение. При допускане на обезпечаване по реда на [чл. 152, ал. 8](#) от ЗПФ в съответното съвместно писмо на МФ и БНБ или с други съвместни писма или указания на МФ и БНБ се конкретизират (доколкото е необходимо) въпроси по прилагането и регулирането на съответното обезпечение (като например стойността на обезпечението и/или начина за нейното изчисляване, процедурите, съдържанието и сроковете за предоставяне на информация и др.).

44. Осигуреното от всяка банка обезпечение с отделните видове активи, чието блокиране се извършва при БНБ, се доказва както следва:

44.1. обезпечения по **чл. 152, ал. 3** от **ЗПФ** – чрез извлечение от съответния регистър, в който се водят ДЦК, блокирани за обезпечение на бюджетните наличности;

44.2. обезпечения по **чл. 152, ал. 4** от **ЗПФ** – чрез извлечение от регистъра, воден от БНБ;

44.3. обезпечения по **чл. 152, ал. 5 и 6** от **ЗПФ** (включително и тези по **чл. 152а, ал. 1-3** от **ЗПФ**) – чрез информация за наличностите по съответните сметки, водени в дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ, предоставяна към 14.00 часа на текущия работен ден.

45. Регулацията на обезпечението се извършва от банките, обслужващи бюджетни организации, ежедневно при спазване на реда, сроковете и процедурите за конкретния вид актив, определени с *Приложение № 5, Приложение № 6, Приложение № 7 и Приложение № 8* от настоящите указания, с друго съвместно писмо на министъра на финансите и управителя на БНБ или на договорна основа между МФ и съответната банка – залогодател. Образец на договора за залог, приложенията към него и всички други съпътстващи указания се публикуват на интернет страницата на МФ на адрес: <http://www.minfin.bg/bg/page/863> (*Начало>Документи>Образци на договор за залог*). Общият размер на осигуреното от всяка банка обезпечение следва да бъде не по-малък от общия размер на наличностите към края на предходния работен ден, отчетени от нея по *форма 92*.

46. Общият размер на осигуреното от всяка банка обезпечение се изчислява като сума от:

46.1. размера на обезпечението по **чл.152, ал. 3** от **ЗПФ**, изчислен в съответствие с *Приложение № 7* по данни на БНБ към 15.30 часа на текущия работен ден;

46.2. размера на обезпечението по **чл. 152, ал. 4** от **ЗПФ**, изчислен в съответствие с *Приложение № 8* по данни на БНБ към 14.00 часа на текущия работен ден;

46.3. размера на обезпечението със залог върху вземания по дълга по **§ 20а** от **ЗПФ**, поет с договорите за прехвърляеми заеми, изчислен в съответствие с *Приложение № 10*, както и размера на обезпеченията по **чл.152, ал. 8** от **ЗПФ**, за които (включително при промяна на размера) е предвидено да се предоставя информация на БНБ от МФ – по данни на МФ към 14.00 часа на текущия работен ден, които се предоставят с писмо на министъра на финансите до БНБ. В случай че такова писмо не постъпи до 15.00 часа на текущия ден за валидни се приемат данните от последното получено в БНБ уведомление. Доколкото не е определено друго със съответното съвместно писмо на МФ и БНБ по **т. 43**, аналогично се процедира и в случаите, когато за размера на обезпечение по **чл. 152, ал. 8** от **ЗПФ** (включително при промяната му) е предвидено уведомление до БНБ от друго лице. В случай, че такова уведомление от съответното лице не постъпи до 15.00 часа на текущия ден се вземат данните от последното му уведомление, постъпило в БНБ;

46.4. размера на обезпеченията по **чл. 152, ал. 5-6** (включително и обезпеченията по **чл. 152а, ал. 2-3** от **ЗПФ**), който представлява 100% от салдото (или от равностойността му в евро, ако сметката е в чуждестранна валута) към 14.00 часа на текущия работен ден по водените от БНБ сметки в евро и/или чуждестранна валута. Равностойността в евро се изчислява, като се използва референтният валутен курс на еврото към чуждестранната валута, публикуван от Българската народна банка на нейната интернет страница, валиден за текущия работен ден.

47. Разпоредбите на **т. 46** и правилата за изчисление на съответните обезпечения по *Приложения № 5-8* и *Приложение № 10* се прилагат и за банка, спрямо която са приложени разпоредбите на **чл. 36** от **ЗКИ**. За целите на прилагане на **чл. 152б, ал. 10-15** от **ЗПФ** се прилагат правилата за изчисление на съответните обезпечения, съгласно *Приложение № 9*, в което се разглеждат и други свързани с тях въпроси.

48. Банка, предоставила обезпечение със залог върху вземания по дълга, поет с

договорите за прехвърляеми заеми, в деня на падежа на съответния заем осигурява изисквания размер обезпечение по т. [46](#) чрез блокиране на ДЦК или осигуряване на друго обезпечение по [чл. 152 ал. 5-8 и/или § 20а от ЗПФ](#) в съответстващ размер.

49. Когато към банка, обслужваща бюджетни организации, са приложени разпоредбите на [чл. 36 от ЗКИ](#), всички заложи от нея активи за обезпечаване на бюджетните наличности, включително и по сметките по [чл. 152а от ЗПФ](#), остават блокирани.

50. При възобновяване дейността на банката по т. [49](#) тя може да отправя искания до БНБ за деблокиране на съответните обезпечения за случаите на превишение на обезпеченията над размера на наличностите при спазване на съответните изисквания за изчисляване на обезпеченията съгласно това указание, а за случаите по [чл. 152, ал. 8 от ЗПФ](#) – и съответните съвместни писма на министъра на финансите и управителя на БНБ. В случай че преди възобновяването на дейността на банката е приложена разпоредбата на т. [40](#), се прилага процедурата по т. 6-7 от *Приложение № 5* и т. 20-21 от *Приложение № 6*. При обявяване на банката в несъстоятелност се прилага [чл. 152б, ал. 19 от ЗПФ](#).

IX. Предоставяне на информация за обезпечението **Процедури при недостиг/превишение на обезпеченията**

51. Дирекция „Фискални услуги“ на БНБ ежедневно най-късно до 16.00 часа изготвя справка, в която обобщава предоставената от МФ, от съответните структурни звена в БНБ, от поддепозитаря, в случаите по т. [41](#), или от друго лице, в случаите по т. [43](#), информация за размера на обезпечението с определените видове активи и сравнява общия размер на обезпечението, осигурено от всяка банка, с общия размер на наличностите, отчетени от нея по [форма 92](#) към предходния работен ден.

52. В случай че в началото на текущия работен ден размерът на осигуреното обезпечение е по-малък от размера на отчетените от съответната банка по [форма 92](#) наличности, подлежащи на обезпечаване, банката следва незабавно да осигури необходимото допълнително обезпечение по [чл. 152, ал. 3-8 и/или § 20а от ЗПФ](#).

53. При установяване на недостиг на обезпечението БНБ уведомява писмено МФ – дирекция „Държавно съкровище“ и съответната банка. Уведомлението се изпраща по електронен път, подписано с квалифициран електронен подпис. Съответната банка следва незабавно да предприеме мерки за покриване на недостига по обезпечението. За целите на прилагане на тази точка банките и МФ писмено уведомяват БНБ за електронните адреси, на които следва да се изпраща информация при установен недостиг, както и при всяка тяхна промяна, като банките следва да посочват и групови електронни адреси, до които имат достъп повече от един оторизиран служител на съответната банка.

54. В случай че размерът на обезпеченията, изчислен по реда на т. [46](#), е по-голям от размера на отчетените от съответната банка по [форма 92](#) наличности, подлежащи на обезпечаване, дирекция „Фискални услуги“ на БНБ дава съгласие/инструкция за деблокиране във връзка с постъпили от банката искания за деблокиране на съответното обезпечение в рамките на превишението по приложимия за съответния вид обезпечение ред от името на МФ, с изключение на обезпеченията по т. [39.5](#) и [39.6](#), за които освобождаването на предоставения залог се извършва по реда на т. [56](#).

55. За да даде съгласието по т. [54](#) БНБ проверява от името на МФ дали изпълнението на постъпилите искания за деблокиране няма да доведе до недостиг на обезпечение. Проверката се извършва непосредствено след извършване на сравнението по т. [51](#). Проверката на искания за деблокиране на обезпечение по [чл. 152, ал. 4 от ЗПФ](#) и средства по специални сметки във валута по [чл. 152, ал. 6](#) и [чл. 152а, ал. 2-3](#), в които е посочен вальор, се извършва след изтичане на срока по т. [51](#) в деня, предхождащ датата

на вальора. Проверката на искания за деблокиране на обезпечения по чл. 152, ал. 3 и 5, както и за средствата по специални сметки в евро по чл. 152, ал. 6 и чл. 152а, ал. 2-3 от ЗПФ, се извършва след изтичане на срока по т. 51 в деня на вальора. В случай че една банка е изпратила две или повече искания за деблокиране, те задължително се обработват по реда на постъпването им, като за всяко едно от тях в зависимост от конкретния резултат от проверката може да бъде дадено съгласие за изпълнение, инструкция за деблокиране в рамките на превишението на осигуреното от съответната банка обезпечение и/или да бъде направен отказ, по приложимия за съответния вид обезпечение ред.

56. Банка, сключила договор за предоставяне на залог по реда на Приложение № 10 или по реда на чл. 152, ал. 8 от ЗПФ, може да подаде писмено искане с посочен вальор до министъра на финансите за освобождаване на предоставения залог, при спазване на следните изисквания:

56.1. банка, подала такова искане осигурява на датата, предхождаща посочения вальор, обезпечение с ДЦК или друго обезпечение по чл. 152, ал. 5-8 от ЗПФ в размер, аналогичен на размера на предоставения залог, за който е подадено искане за предварително освобождаване, в допълнение на обезпечението, изчислено по реда на т. 46;

56.2. при получаване на писмено искане от МФ – дирекция „Държавно съкровище“, за предоставяне на информация за осигуреното от конкретна банка обезпечение във връзка с постъпило от нея искане, дирекция „Фискални услуги“ на БНБ най-късно до 17.00 часа на работния ден, предхождащ посочения в писмото на МФ вальор, му изпраща по електронен път извлечение от справката, изготвена по реда на т. 51 и подписана с квалифициран електронен подпис;

56.3. въз основа на получената от БНБ информация по т. 56.2 министърът на финансите или друго лице, в случаите по т. 43 може да даде съгласие за изпълнение на искането или да направи отказ за това, като уведомява съответната банка за своето решение;

56.4. при даване на съгласие за изпълнение на искането министърът на финансите на датата на посочения в искането вальор уведомява БНБ за промяната в размера на предоставения от конкретната банка залог;

56.5. посоченият вальор не може да бъде по-ранен от пет работни дни, считано от датата на завеждане на искането в МФ.

57. Когато в деня на падежа на главницата на ДЦК, служещи за обезпечение по чл. 152, ал. 3 от ЗПФ, е налице недостиг в обезпечаването след извършването на плащанията по погашенията на ДЦК и ако съответната банка на същия ден не е осигурила друго обезпечение по чл. 152 и § 20а от ПЗР на ЗПФ в сроковете, посочени в т. 46, БНБ в часовия диапазон 16:30-17:20 на съответния ден служебно задължава сетълмент сметката на банката и заверява съответната сметка по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ с размера на недостига.

58. Когато извън случаите по т. 57 е установен недостиг на обезпечението и в рамките на следващия работен ден не е покрит, на втория работен ден БНБ в часовия диапазон 16:30-17:20 на съответния ден, служебно задължава сетълмент-сметката на банката и заверява сметката по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ с размера на недостига, който е наличен към втория работен ден след като в сроковете, посочени в т. 46, са отразени всички увеличения/намаления, инициирани в периода между първия и втория ден.

59. Разпоредбите на т. 57 и 58 не се прилагат за банка, спрямо която са приложени разпоредбите на чл. 36 от ЗКИ – в тези случаи се процедира по реда на чл. 152а от ЗПФ.

60. С цел намаляване на риска от необезпечаване МФ може да предприема и следните мерки, след съгласуване с БНБ:

60.1. да нареди извършването на извънредно еднократно централизиране съгласно *т. 70 от съвместно указание на МФ и БНБ ДДС № 05/17.07.2025 г. (БНБ № БНБ – 102194/17.07.2025 г.);*

60.2. да предприема действия по откриване на сметки в БНБ, които са част от системата на единна сметка съгласно **чл. 154, ал. 1** от ЗПФ, за съхраняване на временно свободни средства на бюджетни организации, които не са обект на регулярна централизация чрез транзитни сметки.

В. Други въпроси

Х. Избор на оценител по чл. 152б, ал. 15 от ЗПФ

61. Изборът на оценител по чл. 152б, ал. 15 от ЗПФ се извършва от МФ.

62. За оценител по чл. 152б, ал. 15 от ЗПФ може да бъде избрано лице, което е независим оценител по смисъла на чл. 5 от Закона за независимите оценители (ЗНО), получил правоспособност по чл. 6, ал. 1 от ЗНО, която включва извършването на оценки на активи (включително и на търговски предприятия или финансови институции), които представляват обезпечения по чл. 152б, ал. 10, т. 11 от ЗПФ.

63. Може да бъде избран повече от един оценител, като съответният вид оценка по чл. 6, ал. 1 от ЗНО се извършва от един независим оценител.

64. За целите на прилагане на чл. 152б, ал. 11, т. 2 от ЗПФ датата на окончателното определяне на стойността на активите е датата, на която е заведен в деловодството на МФ окончателният доклад на независимия оценител. В случай че е избран повече от един независим оценител съгласно т. 63, за дата на окончателното определяне на стойността на активите се счита датата на завеждане в деловодството на МФ на последния по ред на представяне доклад на независим оценител.

ХІ. Други разпоредби

65. Забранява се прехвърлянето и отчитането на средства от сметки, подлежащи на обезпечаване по реда на ЗПФ по разчетни или други сметки, когато това не е продиктувано от регламентирани и обичайни платежни и сепълмент процедури за сметки на бюджетни организации и сметките за средствата по чл. 156 от ЗПФ. При установени такива случаи, за целите на прилагане на чл. 152 и чл. 152а-152в от ЗПФ съответните суми се включват в обхвата на средствата на бюджетните организации, подлежащи на обезпечаване.

66. Това указание влиза в сила от 01.01.2026 г., с изключение на разпоредбите, посочени в т. 67.

67. След 01.01.2026 г. ще се прилагат от съответната дата, допълнително определена със съвместно писмо (писма) на МФ и БНБ, разпоредбите на:

а) т. 39.3 и Приложение № 5 (без т. 5 от това приложение), както и останалите разпоредби на това указание в частта им за обезпеченията по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ;

б) до определянето на дата за стартиране прилагането на т. 67-буква „а“ за целите на изпълнение разпоредбите на т. 57 и т. 58 се прилагат сметките по чл. 152, ал. 6 от ЗПФ на съответните банки в БНБ;

в) т. 54 – само по отношение на даване на съгласие на деблокирането на обезпечения по чл. 152, ал. 3 от ЗПФ (дотогава продължава досегашният ред на деблокиране по искане на банката на тези обезпечения).

68. Това указание **отменя** съвместно указание на МФ и БНБ **ДДС № 04/28.03.2022 г. (№ БНБ-35283/28.03.2022 г.)**, считано от 01.01.2026 г.

П р и л о ж е н и е: съгласно текста.

ТЕМЕНУЖКА ПЕТКОВА
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

ДИМИТЪР РАДЕВ
УПРАВИТЕЛ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА БАНКА

**Кодове за отчитане на салдата по сметки на бюджетните организации
в БНБ и обслужващите банки за форми 91 и 92**

Кодове за отчитане	Наименование на сметките на бюджетните организации
--------------------	--

I. Текущи бюджетни сметки в евро

1. Текущи бюджетни сметки на централния бюджет в евро	
7301	Приходи и други постъпления на централния бюджет в евро
6301	Разходи и други плащания на централния бюджет в евро (води се само в БНБ)

2. Текущи бюджетни сметки на министерства и ведомства в евро	
6301	Текущи бюджетни сметки в евро на министерства и ведомства – първостепенни разпоредители в БНБ
7302	Текущи бюджетни сметки в евро на подведомствени разпоредители на министерства и ведомства

3. Текущи бюджетни сметки на общините в евро	
7304	Текущи бюджетни сметки на общините в евро

4. Текущи бюджетни сметки на НОИ в евро	
7305	Текущи бюджетни сметки на НОИ в евро
7345	Текущи бюджетни сметки на НОИ за Учителския пенсионен фонд в евро

5. Текущи бюджетни сметки на НЗОК в евро	
7306	Текущи бюджетни сметки на НЗОК в евро

6. Текущи бюджетни сметки на съдебната система в евро	
7307	Текущи бюджетни сметки на съдебната система в евро

7. Текущи бюджетни сметки на държавните висши училища, БАН, БНТ, БНР, БТА и други автономни бюджети в евро	
7308	Текущи бюджетни сметки на ДВУ, БАН, БНТ, БНР, БТА и други автономни бюджети в евро

8. Текущи бюджетни сметки на НОИ за пенсии в евро	
7309	Текущи бюджетни сметки на НОИ за пенсии в евро

II. Текущи сметки за средствата от Европейския съюз в евро

7442	Текущи сметки за средствата от Европейския съюз на министерства и ведомства в евро
7443	Текущи сметки за средствата от Европейския съюз, предоставени от Националния фонд и ДФ "Земеделие" на общините в евро
7444	Други текущи сметки за средствата от Европейския съюз на общините в евро
7445	Текущи сметки за средствата от Европейския съюз на НОИ в евро
7446	Текущи сметки за средствата от Европейския съюз на НЗОК в евро
7447	Текущи сметки за средства от Европейския съюз на съдебната система в евро
7448	Текущи сметки за средства от Европейския съюз на други бюджетни организации в евро

III. Текущи бюджетни сметки и сметки за средства от Европейския съюз в чуждестранна валута

III. А) Текущи бюджетни сметки в чуждестранна валута

1816	Текущи бюджетни сметки на бюджетните организации в чуждестранна валута
------	--

III. Б) Текущи сметки за средствата от Европейския съюз в чуждестранна валута

1862	Текущи сметки за средствата от Европейския съюз на министерства и ведомства в чуждестранна валута
1864	Текущи сметки за средствата от Европейския съюз на общините в чуждестранна валута
1865	Текущи сметки за средствата от Европейския съюз на НОИ в чуждестранна валута
1866	Текущи сметки за средствата от Европейския съюз на НЗОК в чуждестранна валута

1867	Текущи сметки за средствата от Европейския съюз на съдебната система в чуждестранна валута
1868	Текущи сметки за средствата от Европейския съюз на други бюджетни организации в чуждестранна валута

IV. Сметки за чужди средства в евро

1721	Сметки за чужди средства на централния бюджет/сметки по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ в евро
1722	Сметки за чужди средства на министерства и ведомства в евро
1724	Сметки за чужди средства на общините в евро
1725	Сметки за чужди средства на НОИ в евро
1726	Сметки за чужди средства на НЗОК в евро
1727	Сметки за чужди средства на съдебната система в евро
1728	Сметки за чужди средства на ДВУ, БАН, БНТ, БНР, БТА и други автономни бюджети в евро

V. Сметки за чужди средства в чуждестранна валута

1822	Сметки за чужди средства на министерства и ведомства в чуждестранна валута
1824	Сметки за чужди средства на общините в чуждестранна валута
1825	Сметки за чужди средства на НОИ в чуждестранна валута
1826	Сметки за чужди средства на НЗОК в чуждестранна валута
1827	Сметки за чужди средства на съдебната система в чуждестранна валута
1828	Сметки за чужди средства на ДВУ, БАН, БНТ, БНР, БТА и др. автономни бюджети в чуждестранна валута

VI. Депозитни сметки на бюджетните организации

1615	Депозитни сметки на бюджетните организации в евро
1625	Депозитни сметки на бюджетните организации в чуждестранна валута

VII. Сметки на администратори на публични вземания в евро (сметки с идентификатор 8x)

7301	Приходи на централния бюджет, администрирани от А-я "Митници"
7301	Приходи на централния бюджет, администрирани от НАП
7311	Общински данъчни и неданъчни приходи
7315	Приходи за социалноосигурителните фондове към НОИ
7316	Приходи за НЗОК
7318	Приходи от осигурителни вноски за ДЗПО

VIII. Акредитивни сметки на бюджетните организации

6666	Акредитивни сметки на бюджетните организации в евро и в чуждестранна валута
------	---

IX. Други сметки на бюджетни организации с технически и временен характер

6677	Други сметки на бюджетни организации с технически и временен характер
------	---

X. Разчетни сметки за прехвърлени салда от платежни сметки при годишно приключване

6688	Разчетни сметки за прехвърлени салда от платежни сметки при годишно приключване в евро
------	--

XI. Средства на бюджетни организации, неподлежащи на обезпечаване (*само* за *форма 92*)

1190	Средства на централния бюджет, които не подлежат на обезпечаване по реда на чл.152, ал.1-8 от ЗПФ
1198	Други средства на бюджетни организации, които не подлежат на обезпечаване по реда на чл.152, ал. 1-8 от ЗПФ

Забележки:

1. Посоченият в наименованието на раздел VII двуразряден код е идентификаторът за вид сметка на съответния администратор на публични вземания в структурата на IBAN за тези сметки.
2. Всички сметки на администратори на публични вземания по раздел VII са в евро.
3. Сметките, посочени в раздел VIII и раздел IX, могат да бъдат в евро и в чуждестранна валута.

Изходящ № _____

ДО
БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА
ДИРЕКЦИЯ "ФИСКАЛНИ УСЛУГИ"

ИСКАНЕ
за регистрация/дeregистрация в системата за информационно обслужване на бюджета и фискалния резерв (ИОБФР)

от

(банка)

Във връзка със зареждането на информация в ИОБФР, молим да бъдат регистрирани/дeregистрирани като оператор/администратор на системата следните служители на банката:

Лица, на които следва да бъде предоставено/прекратено право на достъп до ИОБФР

№	Име, презиме и фамилия на служителя	Длъжност	Ниво на достъп (оператор/администратор)	Телефон и E-mail за комуникация	Считано от (dd.mm.yyyy)	Действие (предоставяне/прекра- тяване на достъп)
			оператор			предоставяне
			администратор			прекратяване
			администратор			предоставяне
			оператор			прекратяване

Дата:

Подпис:

(лице, което представлява институцията)

Подпис:

(лице, което представлява институцията)

Печат

Схема за отчитане на салдата по сметки на бюджетните организации и за средствата по чл. 156 от ЗПФ в обслужващите банки за *форма 92*

кодове за отчитане	Салда по сметки на бюджетни организации от подсектори "Централно управление" (<i>ЦУ</i>) и "Социално-осигурителни фондове" (<i>СОФ</i>) и за средствата по чл. 156 от ЗПФ	Салда по сметки на <i>ОБЩИНИ</i> и техни подведомствени разпоредители с бюджет
а.	(1)	(2)

I. Салда по банкови сметки

7302		X
7304	X	
7305		X
7345		X
7306		X
7307		X
7308		X
7309		X
7442		X
7443	X	
7444	X	
7445		X
7446		X
7447		X
7448		X
1816		
1862		X
1864	X	
1865		X
1866		X
1867		X
1868		X
1721		X
1722		X
1724	X	
1725		X
1726		X
1727		X
1728		X
1822		X
1824	X	
1825		X
1826		X
1827		X
1828		X

1615		
1625		
7301		X
7311	X	
7315		X
7316		X
7318		X
6666		
6677		
общо I.		
I.a	в т.ч. салдо на сметки 1816 на СОФ (НОИ и НЗОК)	
		X
I.b	в т.ч. салдо на сметки 1615 на СОФ (НОИ и НЗОК)	
		X
I.c	в т.ч. салдо на сметки 1625 на СОФ (НОИ и НЗОК)	
		X
I.d	в т.ч. салдо на сметки 6666 на СОФ (НОИ и НЗОК)	
		X
I.e	в т.ч. салдо на сметки 6677 на СОФ (НОИ и НЗОК)	
		X
I.f	в т.ч. с/до на дебитно-контролиращи с/ки 7311	
	X	
II. Салда по разчетни сметки за прехвърлени суми при годишно приключване		
6688		
III. Средства неподлежащи на обезпечаване		
1190		X
1198		
общо III.		
IV. Средства за обезпечаване (I. + II. - III.):		
IV.1. "ЦУ", "СОФ" и средства по чл. 156 от ЗПФ		IV.2. Общини
IV.9. ВСИЧКО за обезпечаване (IV.1 + IV.2)		

Забележки:

- В позиции *Ia*, *Ib*, *Ic*, *Id* и *Ie* се включват салдата на съответните сметки на социалноосигурителните фондове (СОФ) - НОИ и НЗОК, за които се прилагат кодовете по ЕБК от **раздел VII-Б** на **Единната бюджетна класификация** (към датата на публикуване на това указание това са кодове 5500, 5591, 5592 и 5600).
- В колона (2) се посочват салдата по сметки на общините, за които се прилагат кодовете по ЕБК от **раздел VII-В** на **Единната бюджетна класификация**

ИМЕ НА БАНКАТА
ДАТА:

ДО
БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА
ДИРЕКЦИЯ "ФИСКАЛНИ УСЛУГИ"

Към форма 91/31.12.YYYY

Уведомяваме ви, че поради.....
банка извърши следните промени в данните на годишната форма 91:

код по ЕБК на разпоредител		код за наличности		салдо - евро		контролен ред	
било	става	било	става	било	става	било	става

Моля да отразите извършените от нас корекции.

Гл. Счетоводител:
(или длъжността на друго отговорно за тази информация лице в банката)

**Режим на откриване и обслужване на сметките за чужди средства на МФ в евро
по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ**

1. За целите на прилагане на чл. 152, ал. 5 от ЗПФ могат да се прилагат банкови сметки за чужди средства в евро (сметки с идентификатор за вид сметка 33), включени в системата на единната сметка и обслужвани от БНБ по реда на чл. 154, ал. 1 и 12 от ЗПФ.

2. Титуляр на сметките за чужди средства по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ (наричани по нататък сметки по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ) е МФ.

3. За всяка банка, която обслужва сметки на бюджетни организации, може да се прилага само една сметка за чужди средства на МФ.

4. За сметките по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ се прилага код 1721 (кодът по т. 4 от указанието) и код 9933 (кодът по т. 6 от указанието). Агрегираните суми от тези сметки се включват в системата на единна сметка съгласно чл. 43, ал. 4 от ЗПФ по приложимия за сметки 1722 ред.

5. Съответната сметка по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ се открива/закрива по инициатива на МФ въз основа на писмено искане на МФ до БНБ по приложимия за сметките на централния бюджет ред. Заедно с искането за откриване на сметка МФ предоставя на БНБ в писмена форма безсрочно съгласие за служебно задължаване на сметката в следните случаи:

а) по искане на съответната банка за деблокиране на средства и при наличие на съгласие на дирекция „Фискални услуги“ на БНБ по реда на т. 54 от указанието и т. 15 от това приложение;

б) въз основа на предоставена от дирекция „Фискални услуги“ на БНБ инструкция за извършване на деблокиране при условията на т. 16 от това приложение.

6. Всички операции по сметката се извършват служебно от БНБ, включително и деблокиране на тези средства като обезпечение, въз основа на искане за деблокиране, отправено от съответната банка до БНБ два работни дни преди деня на вальора за деблокиране. В рамките на тези дни, вкл. до 16.00 часа на деня, в който подлежи на инициране служебният превод за деблокиране на сумата, банката може да отмени (оттегли) искането за деблокиране. По сметките по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ не могат да се извършват операции по нареждане на титуляря – МФ, извън посочените в това указание.

7. При деблокиране на средства по сметката по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ за съответната банка деблокираната сума се превежда служебно от БНБ по сепълмент сметката на банката в БНБ, като БНБ иницира служебния превод за деблокиране на сумата в деня на вальора по реда на т. 54 от указанието и т. 14-16 от това приложение, когато тази сума е до размера на средствата по чл. 154, ал. 21 от ЗПФ. В случай че тя превишава размера на тези средства, преводът се нарежда служебно от БНБ на следващия работен ден.

8. При едновременното наличие за дадена банка на свръхобезпечение, изчислено по реда на т. 46 от указанието, и на средства по съответната сметка по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ, МФ има право писмено да поиска от БНБ служебно да преведе от приложимата за съответната банка сметка по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ по сметка на банката в БНБ по чл. 152, ал. 6 от ЗПФ или по сепълмент сметката на банката в БНБ средства в определен от МФ размер, който не може да надвишава по-малката от двете суми:

- салдото по сметката по **чл. 152, ал. 5** от **ЗПФ**, приложима за съответната банка;
- свръхобезпечението, установено към датата на изпълнение на служебния превод от БНБ.

9. Извън случаите на свръхобезпечение МФ има право веднъж тримесечно – в периода от 15-о до последно число на последния месец от тримесечието – писмено да поиска от БНБ служебно да преведе от приложимата за съответната банка сметка по **чл. 152, ал. 5** от **ЗПФ** по сметка на банката в БНБ по **чл. 152, ал. 6** от **ЗПФ**, определена от МФ сума (до размера на салдото по съответната сметка по **чл. 152, ал. 5** от **ЗПФ**).

10. Аналогично, доколкото са налице наличности по сметка в евро по **чл. 152, ал. 6** от **ЗПФ** на банка, МФ има право веднъж месечно писмено да поиска от БНБ служебно да прехвърли средства от тази сметка (до размера на наличността) по приложимата за съответната банка сметка по **чл. 152, ал. 5** от **ЗПФ**. Тази разпоредба не се прилага за банка, спрямо която в рамките на този период се прилагат разпоредбите на **чл. 36** от **ЗКИ**.

11. За съответната сметка по **чл. 152, ал. 5** от **ЗПФ** БНБ предоставя отчет по сметка в оригинал на МФ и копие от същия на съответната банка.

12. Средствата по сметката по **чл. 152, ал. 5** от **ЗПФ** не могат да се ползват от съответната банка като обезпечение за други цели.

13. При прилагането на **т. 7** от това приложение:

а) дирекция „Фискални услуги“ на БНБ предоставя на МФ по електронен път с приложен КЕП до края на работния ден информация за всички постъпили и одобрени за деня искания за деблокиране на суми от банковите сметки по **чл. 152, ал. 5** от **ЗПФ**, като продължава да следи обезпечението до деблокирането на сумата в деня на вальора. Доколкото не е договорено друго, информацията се предоставя на писмено посочен от МФ електронен адрес;

б) осигуреното от банката обезпечение се доказва чрез информация от дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ за наличностите по сметката, предоставена на дирекция „Фискални услуги“ на БНБ, *към 14.00 часа* на текущия работен ден;

14. Деблокирането на парични средства се извършва в деня на вальора в периода *от 16.30 до 17.00 часа* въз основа на издадено от дирекция „Фискални услуги“ на БНБ по реда на **т. 15 и 16** от това приложение писмено съгласие или инструкция за деблокиране от името на МФ на сума от банковата сметка по **чл. 152, ал. 5** от **ЗПФ** за съответната банка (т.е. в деня, в който подлежи на инициране служебният превод за деблокиране на сумата съгласно **т. 7** от това приложение).

15. В случай че представеното от съответната банка искане за деблокиране на обезпечение по **чл. 152, ал. 5** от **ЗПФ** е в размер, който не би довел до необезпечаване на обслужваните от банката средства (по последни налични данни), дирекция „Фискални услуги“ на БНБ в деня на вальора:

а) дава писмено съгласие за деблокиране от името на МФ на сума от банковата сметка по **чл. 152, ал. 5** от **ЗПФ** за съответната банка (т.е. в деня, в който подлежи на инициране служебният превод за деблокиране на сумата съгласно **т. 7** от това приложение);

б) изпраща своевременно до дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ писменото съгласие за деблокиране, като то следва да бъде получено в дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ не по-късно от *16.30 часа* в деня на вальора.

16. В случай че представеното от съответната банка искане за деблокиране на обезпечение по **чл. 152, ал. 5** от **ЗПФ** е в размер, който би довел до необезпечаване на обслужваните от банката средства (по последни налични данни), в деня на вальора:

а) дирекция „Фискални услуги“ на БНБ издава от името на МФ уведомление за отказ за изпълнение на искането на съответната банка за деблокиране на обезпечение по [чл. 152, ал. 5 от ЗПФ](#);

б) дирекция „Фискални услуги“ на БНБ изготвя от името на МФ инструкция за деблокиране на обезпечение по [чл. 152, ал. 5 от ЗПФ](#) в рамките на размера на превишението на осигуреното от съответната банка обезпечение над отчетените от нея по форма 92 наличности, подлежащи на обезпечение, но не повече от салдото по съответната сметка по [чл. 152, ал. 5 от ЗПФ](#);

в) дирекция „Фискални услуги“ на БНБ изпраща своевременно до дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ уведомлението за отказ и инструкцията за деблокиране до размера на превишението на осигуреното обезпечение, като те следва да бъдат получени в дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ не по-късно от *16.30 часа* в деня на вальора.

г) дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ съответно отказва искането на банката (буква „[а](#)“) и изпълнява изготвената инструкция за деблокиране от дирекция „Фискални услуги“ на БНБ (буква „[б](#)“) до 17.00 часа на същия работен ден.

**Регулиране на средства по специални сметки в евро
и чуждестранна валута (щатски долари) на банки, открити по реда на чл.
152, ал. 6 и чл. 152а, ал. 2 и 3 от ЗПФ**

I. Общи положения

1. Банките, включително и тези, за които са приложени разпоредбите на чл. 36 от ЗКИ, могат да обезпечават средствата по обслужваните от тях сметки на бюджетните организации, освен по реда на чл. 152, ал. 3-5 и ал. 8 от ЗПФ, и чрез блокиране на вземания в евро и чуждестранна валута (щатски долари) по специално открити за тази цел на тяхно име сметки в БНБ съгласно чл. 152, ал. 6 от ЗПФ или чл. 152а, ал. 2-3 от ЗПФ.

2. Откриването на сметките по т. 1 от това приложение се извършва в сроковете, определени в Закона за Българската народна банка и на основание на:

2.1. представено в БНБ писмено искане от съответната банка за откриване на специална сметка. За банките, за които са приложени разпоредбите на чл. 36 от ЗКИ искането следва да е подписано от квесторите/временния синдик или специално упълномощени за това лица;

2.2. писмено съгласие на МФ за откриване на специална сметка;

2.3. за случаите по чл. 152а, ал. 3 от ЗПФ (когато банката не е представила искане за откриване на специална сметка) - решение на подуправителя, ръководещ управление „Банково“ на БНБ или упълномощено от него лице за служебно откриване на специална сметка.

3. В случай че при настъпване на обстоятелствата по чл. 152а, ал. 1 от ЗПФ банката има вече открити сметки в евро или чуждестранна валута по реда на чл. 152, ал. 6 и раздели II и/или III от това приложение, тези сметки се използват и за целите на прилагане на чл. 152а от ЗПФ без да е необходимо да се откриват нови сметки в съответната валута. Даденото при откриването на съответната сметка по чл. 152, ал. 6 от ЗПФ съгласие на министъра на финансите се счита за съгласие по чл. 152а, ал. 2 от ЗПФ, освен ако по отношение на откритата по реда на чл. 152, ал. 6 от ЗПФ сметка в евро министърът на финансите изрично не е уведомил писмено БНБ най-късно три работни дни преди падеж на плащания по служещи като обезпечение ДЦК в евро за оттегляне на съгласието си и за отнасяне от БНБ при падежа на тези суми по сметката по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ.

4. За сметките, открити по реда на т. 2 от това приложение, БНБ писмено уведомява банката. Когато банката е подала искане за откриване на сметка в чуждестранна валута, БНБ я уведомява за своите инструкции за сетълмент – номера на сметката, платежната система, или кореспондента на БНБ, чрез които банката следва да трансферира средствата в чуждестранна валута. С откриването на сметките (включително и в случаите по т. 2.3 от това приложение) се приема, че банката е запозната и е съгласна:

- с режима на откриване, обслужване и закриване (включително и по реда на т. 7, буква „б“ от това приложение);

- да се извършва прехвърляне на средства между съответната сметка по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ и сметката в евро по чл. 152, ал. 6/чл. 152а, ал. 2 и 3 от ЗПФ, включително и в случаите по т. 8-10 от Приложение № 5 на указанието.

5. За измененията по сметките, открити по т. 2 от това приложение дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ изпраща на банките отчет по сметка, съгласно *Наредба № 3 на БНБ за условията и реда за откриване на платежни сметки, за изпълнение на платежни операции и за използване на платежни инструменти (Наредба № 3 на БНБ)*.

6. Салдата по сметките, открити по т. 2 от това приложение участват в изчисляването на обезпечението съгласно т. 46 от указанието. Равностойността в евро на наличните средства по сметките в чуждестранна валута се изчислява по обменните курсове на БНБ, валидни *към 14.00 часа* на *текущия* ден.

7. Откритите сметки по т. 2 от това приложение се закриват при следните условия:

а) по искане на банката и след писмено съгласие на МФ, отправено до БНБ и банката. Сметката се закрива съгласно *Наредба № 3 на БНБ*;

б) въз основа на писмо на МФ, с което се прекратява прилагането на възможността за обезпечаване по чл. 152, ал. 6 и/или 152а, ал. 2 и 3 от ЗПФ. В тези случаи сметката се закрива по нареждане на съответната банка в срока, определен в писмото на МФ. При липсата на срок сметката се закрива по нареждане на банката в едномесечен срок от датата на писмото. В случай че сметката не е закрыта в определения в писмото на МФ срок, тя се закрива служебно от БНБ;

в) при наличие на средства по подлежащата на закриване сметка, те се прехвърлят по сметката по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ, доколкото не е определено друго с писмата на МФ по букви „а“ и „б“.

II. Регулиране на средства по специални сметки в евро на банки, открити по реда на чл. 152, ал. 6 от ЗПФ

8. Банката осигурява обезпечението с парични средства по реда на чл. 152, ал. 6 от ЗПФ чрез кредитен превод по сметката в евро на БНБ в TARGET.

9. Осигуреното от банката обезпечение се доказва чрез информация от дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ за наличностите по сметката, предоставена на дирекция „Фискални услуги“ на БНБ, *към 14.00 часа* на *текущия* работен ден. Суми, получени по сметката *след 14.00 часа* на *текущия* работен ден, се включват в информацията за следващия работен ден.

10. Деблокиране на парични средства се извършва от БНБ в периода *от 16.30 до 17.00 часа* на *текущия* работен ден **по реда и условията на т. 10.1. и 10.2.** от това приложение след предоставено в срок *до 14.00 часа* на *текущия* работен ден от банката в дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ, платежно нареждане на хартиен носител, за превод на сума от сметката по т. 8 от това приложение по сметката на банката в TARGET.

10.1. В случай че представеното от съответната банка искане за деблокиране на обезпечението е в размер, който *не* би довел до *необезпечаване* на обслужваните от банката средства по последни налични данни за *текущия* работен ден (деня на вальора), дирекция „Фискални услуги“ на БНБ:

а) дава писмено съгласие за деблокиране от името на МФ на сума от съответната сметка в евро на банката по чл. 152, ал. 6 от ЗПФ;

б) изпраща своевременно до дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ писменото съгласие за деблокиране, като то следва да бъде получено в дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ не по-късно от *16.30 часа* на *текущия* работен ден (деня на вальора).

10.2. В случай че представеното от съответната банка искане за деблокиране на обезпечението е в размер, който би довел до *необезпечаване* на обслужваните от банката

средства по последни налични данни за текущия работен ден (деня на вальора):

а) дирекция „Фискални услуги“ на БНБ издава от името на МФ уведомление за отказ за изпълнение на искането на съответната банка за деблокиране на обезпечение по **чл. 152, ал. 6** от ЗПФ;

б) дирекция „Фискални услуги“ на БНБ изготвя от името на МФ инструкция за деблокиране на обезпечение по **чл. 152, ал. 6** от ЗПФ в рамките на размера на превишението на осигуреното от съответната банка обезпечение над отчетените от нея по форма 92 наличности, подлежащи на обезпечение, но не повече от салдото по сметката в евро на банката по **чл. 152, ал. 6** от ЗПФ;

в) дирекция „Фискални услуги“ на БНБ изпраща своевременно до дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ уведомлението за отказ и инструкцията за деблокиране до размера на превишението на осигуреното обезпечение, като те следва да бъдат получени в дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ не по-късно от *16.30 часа* на текущия работен ден (деня на вальора);

г) платежното нареждане по **т. 10** от това приложение не се изпълнява и екземпляр от него се връща на банката, заедно с информация за причината за неизпълнение;

д) дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ изпълнява деблокирането въз основа на изготвената от дирекция „Фискални услуги“ на БНБ инструкция за деблокиране по **буква „б“ до 17.00 часа** на текущия работен ден.

III. Регулиране на средства по специални сметки в чуждестранна валута (щатски долари) на банки, открити по реда на чл. 152, ал. 6 от ЗПФ

11. Банката осигурява обезпечението с парични средства по **чл. 152, ал. 6** от ЗПФ в чуждестранна валута (щатски долари) чрез кредитен превод по откритата по реда на **т. 2** от това приложение сметка в съответната валута.

12. Кредитният превод се нарежда от банката в щатски долари чрез SWIFT съобщение расс.009, като в платежното нареждане расс.009 в таг <RmtInf> се попълва кодова дума: MF COLL

```
<RmtInf>  
<Ustrd>MF COLL</Ustrd>  
</RmtInf>
```

13. Осигуреното от банката обезпечение се доказва чрез информация от дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ за наличностите по сметката, предоставена на дирекция „Фискални услуги“ на БНБ, *към 14.00 часа* на текущия работен ден.

14. Деблокиране от БНБ на парични средства в чуждестранна валута се извършва до *17.00 часа* в деня на посочения от банката вальор **по реда и условията на т. 14.1., 14.2. и 14.3.** от това приложение:

14.1. На основание подадено от банката искане за деблокиране до БНБ чрез нареждане със SWIFT съобщение расс.009 *препоръчително до 16.00 часа два работни дни преди деня на вальора*, като в таг <RmtInf> се попълва кодова дума: MF COLL.

```
<RmtInf>  
<Ustrd>MF COLL</Ustrd>  
</RmtInf>
```

Работен ден е този, който е такъв едновременно за Република България и платежната система, оперирана от централната банка на съответната валута.

14.2. В случай че изпратеното от съответната банка искане за деблокиране на обезпечението е в размер, който не би довел до необезпечаване на обслужваните от банката средства по последни налични данни за работния ден преди деня на вальора, дирекция „Фискални услуги“ на БНБ:

а) дава писмено съгласие за деблокиране от името на МФ на сума от съответната сметка в чуждестранна валута на банката по **чл. 152, ал. 6 от ЗПФ**;

б) изпраща своевременно до дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ писменото съгласие за деблокиране, не по-късно от **16.30 часа** един работен ден преди деня на вальора.

14.3. В случай че представеното от съответната банка искане за деблокиране на обезпечението е в размер, който би довел до необезпечаване на обслужваните от банката средства по последни налични данни за работния ден преди деня на вальора:

а) дирекция „Фискални услуги“ на БНБ издава от името на МФ уведомление за отказ за изпълнение на искането на съответната банка за деблокиране на обезпечение по **чл. 152, ал. 6 от ЗПФ**;

б) дирекция „Фискални услуги“ на БНБ изготвя от името на МФ инструкция за деблокиране на обезпечение по **чл. 152, ал. 6 от ЗПФ** в рамките на размера на превишението на осигуреното от съответната банка обезпечение над отчетените от нея по форма 92 наличности, подлежащи на обезпечение, но не повече от салдото по съответната сметка по **чл. 152, ал. 6 от ЗПФ**;

в) дирекция „Фискални услуги“ на БНБ изпраща своевременно до дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ уведомлението за отказ и инструкцията за деблокиране до размера на превишението на осигуреното обезпечение не по-късно от **16.30 часа** един работен ден преди деня на вальора;

г) дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ изпълнява изготвената от дирекция „Фискални услуги“ на БНБ инструкция за деблокиране по **буква „б“ до 17.00** в деня на вальора, посочен от банката.

д) БНБ уведомява писмено банката при неизпълнение на искането за деблокиране. Уведомлението се изпраща по електронен път, подписано с квалифициран електронен подпис, на посочените електронни адреси в **т. 53** от указанието.

IV. Регулиране на средства по специални сметки в евро и чуждестранна валута (щатски долари) на банки, открити по реда на чл. 152а, ал. 2 и 3 от ЗПФ

15. При плащания при падеж и/или на лихви в евро по ценни книги по **чл. 152, ал. 3 от ЗПФ** БНБ заверява служебно съответните сметки в евро по **т. 2 и 3** от това приложение за целите на прилагане на **чл. 152а, ал. 2 и 3 от ЗПФ**.

16. БНБ заверява служебно съответните сметки в щатски долари по **т. 2 и 3** от това приложение за целите на прилагане на **чл. 152а, ал. 2 и 3 от ЗПФ**, с получени като плащания по ценни книжа по **чл. 152, ал. 4 от ЗПФ** парични средства в чуждестранна валута (щатски долари), след получаване на потвърждение от депозитаря си за постъпилите средства по сметката ѝ с вальор:

а) деня на получаване на потвърждението, ако същото е получено **до 17.00 часа** българско време;

б) следващия работен ден, ако потвърждението е получено **след 17.00 часа** българско време.

17. Наличностите по сметките по т. [15](#) и т. [16](#) от това приложение се блокират в полза на Министерство на финансите съгласно чл. 152, ал. 6 от ЗПФ.

18. Квесторите/временният синдик или специално упълномощените от тях лица уведомяват за откритите сметки по т. [15](#) от това приложение поддепозитаря на ДЦК по т. 41.1 от указанието, който следва да превежда по тях средствата в евро и валута съгласно т. 41.4 от указанието.

19. Информация за наличностите по сметките, открити по реда на т. [15](#) и т. [16](#) от това приложение се изготвя от дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ *към 14.00 часа* на [текущия](#) работен ден, съгласно т. 44.3 от указанието.

20. Деблокирането от БНБ на **средствата в чуждестранна валута** по сметките за обезпечение на средствата на бюджетните организации съгласно т. 50 от указанието, се извършва при следния ред:

20.1. Банката подава до БНБ нареждане чрез SWIFT съобщение расс.009 *до 16.00 часа (препоръчително) два работни дни*, преди деня на вальора за деблокиране на средствата в чуждестранна валута по сметките, открити съгласно това приложение, като в съответния таг на платежното нареждане SWIFT съобщение расс.009 до съответната платежна система, или кореспондента на банката, се посочва следната кодова дума

```
<RmtInf>  
<Ustrd>MF COLL</Ustrd>  
</RmtInf>
```

БНБ изпълнява нареждането след съгласие, което дирекция „Фискални услуги“ на БНБ дава от името на МФ след извършването на проверка по реда на т. 55 от указанието при условие, че общата сума на обезпеченията няма да стане по-ниска от общата сума на средствата на бюджетните организации в банката.

20.2. Проверката се извършва на база изготвената справка по реда на т. 51 от указанието един работен ден *преди* деня на вальора.

20.3. При наличието на необходимите условия дирекция „Фискални услуги“ на БНБ *до 16.30 часа един* работен ден *преди* деня на вальора изпраща уведомление до дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ съдържащо съгласие плащането да бъде извършено.

20.4. Дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ след получаване на съгласието по т. [0](#) от това приложение изпълнява нареждането за плащане *до 17.00 часа в деня на вальора*.

21. Деблокирането от БНБ на **средствата в евро** по сметките за обезпечение на средствата на бюджетните организации съгласно т. 50 от указанието, се извършва при следния ред:

21.1. Банката представя в дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ *най-късно до 12.00 часа* на [текущия](#) работен ден платежно нареждане на хартиен носител, съставено в съответствие с изискванията на *Наредба № 3 на БНБ*.

21.2. Платежното нареждане се изпълнява от дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ след получено *до 13.30 часа* на [текущия](#) ден съгласие от дирекция „Фискални услуги“ на БНБ.

21.3. За да даде съгласие по т. [21.2](#) от това приложение дирекция „Фискални услуги“ на БНБ проверява от името на МФ дали изпълнението на постъпилото от съответната банка платежно нареждане няма да доведе до недостиг на обезпечение. Проверката се извършва въз основа на изготвената по реда на т. 51 от указанието справка, с данни, както следва:

а) отчетените от банката по *форма 92* наличности по сметките на бюджетните организации към края на работния ден, предхождащ деня на представяне на платежното нареждане в БНБ;

б) размера на обезпечението по т. 39.1 от указанието, изчислен в съответствие с *Приложение № 7* по данни на БНБ *към 12.30 часа* в деня на представяне на платежното нареждане в БНБ;

в) размера на обезпечението по т. 39.2 от указанието, изчислен в съответствие с *Приложение № 8*, по данни на БНБ *към 12.30 часа*;

г) размера на обезпечението по т. 39.5 и 39.6 от указанието по последните получени данни *до 12.30 часа* в деня на представяне на платежното нареждане в БНБ;

д) размера на обезпечението по т. 39.3 и 39.4 (включително т. 40 от указанието) *към 12.30 часа* в деня на съответната операция в БНБ.

21.4. Дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ извършва плащане чрез съобщение расс.009 *до 13.45 часа* на *текущия* ден.

22. За измененията по сметките по т. 15 и т. 16 от това приложение дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ изпраща на банките отчет по сметка, съгласно *Наредба № 3 на БНБ*.

23. Разпоредби от това приложение, които се отнасят само за банките по чл. 36 от ЗКИ се прилагат и за банка, за която е взето решение от органа по реструктуриране за предприемане на действия за реструктуриране по реда на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, включително когато е взето решение от Министерския съвет за прилагане на държавни инструменти за финансова стабилизация.

**Обезпечаване на наличностите по сметките на бюджетните организации чрез
блокиране на ДЦК, регистрирани в електронната система за регистриране и
обслужване на търговията с безналични ДЦК**

1. Изчисляването на размера на обезпеченията по чл. 152, ал. 3 от ЗПФ – ДЦК, които следва да се блокират в ЕСРОТ за обезпечаване на средствата по сметките на бюджетните организации в банките, се извършва, както следва:

1.1. за ДЦК, емитирани по реда на Наредба № 5¹ – 98% от тяхната среднопретеглена пазарна цена, формирана на база регистрираните сделки в ЕСРОТ в рамките на *последните 30 календарни дни*;

1.2. за емисиите на ДЦК, за които няма формирана пазарна цена се прилагат следните коефициенти:

а) за сконтови ДЦК – 95% от <i>номиналната</i> им стойност;   б) за лихвоносни ДЦК – 97% от <i>номиналната</i> им стойност.

1.3. пазарната цена е равна на сумата от натрупаната лихва и чистата цена;

1.4. равностойността в евро на валутните ДЦК се изчислява по обменните курсове на чуждестранните валути към евро, обявени от БНБ и валидни за предходния работен ден, по който се изготвя дневната оборотна ведомост.

2. Среднопретеглените пазарни цени за всички видове ДЦК, с които има регистрирани сделки, се обявяват от БНБ ежедневно след приключване на системния ден на ЕСРОТ на интернет страницата на БНБ www.bnb.bg.

3. Блокирането на ДЦК в ЕСРОТ, което има действие на законен особен залог върху тях в полза на МФ, или тяхното деблокиране се извършва по искане на банките участници в системата, изпратено до БНБ, съгласно изискванията на Наредба № 5 в сроковете, определени съвместно от МФ и БНБ, като:

3.1. осигуреното от банката обезпечение се доказва чрез извлечение от съответния регистър, в който се водят ДЦК, блокирани за обезпечение на бюджетните наличности, към 15.30 часа на текущия работен ден;

3.2. деблокирането на ДЦК се извършва след 16.00 часа на база на извършената проверка по реда на т. 55 от указанието.

4. При падеж на ДЦК, блокирани за обезпечаване на наличности по сметки на бюджетни организации, главницата се деблокира служебно от БНБ от името на МФ, като

¹ Наредба № 5 от 4.10.2007 г. за реда и условията за придобиване, регистриране, изплащане и търговия с държавни ценни книжа, издадена от министъра на финансите и управителя на Българската народна банка

средствата, включително и при лихвено плащане се превеждат по сметката за сетълмент на парични средства на банката в евро в TARGET.

5. В случай че спрямо банка са приложени разпоредбите на [чл. 36](#) от [Закона за кредитните институции](#) се прилага съответният ред по т. **40-41** от указанието.

Обезпечаване с ценни книжа съгласно чл. 152, ал. 4 от Закона за публичните финанси

I. Общи положения

1.1. Настоящото Приложение № 8 към Указанието за прилагане на чл. 152 от Закона за публичните финанси (Указанието) установява реда, начина, процедурите, правата и отговорностите на:

- а)** банките, обслужващи бюджетни организации, в качеството си на залогодател;
 - б)** Министерство на финансите (МФ), в качеството си на заложен кредитор, или надлежно оторизиран от него агент; и
 - в)** Българската народна банка (БНБ), в качеството си на агент по обезпечението;
- в процеса на обезпечаване средствата на бюджетните организации в банките с ценни книжа съгласно чл. 152, ал. 4 от Закона за публичните финанси (ЗПФ).

1.2. В качеството си на агент по обезпечението, БНБ:

- а)** се ръководи единствено от разпоредбите на приложимото законодателство, това приложение и обичайната пазарна практика;
- б)** няма собствен финансов интерес по отношение на обезпечението; и
- в)** е независима и безпристрастна спрямо интересите на залогодателя и зложния кредитор.

II. Описание на обезпечението

2.1. Министерство на финансите приема като обезпечение единствено емисии от облигации, включени в „Списък на емисиите по чл. 152, ал. 4 от ЗПФ“, изготвен съгласно Указанието и публикуван в интернет страницата на МФ.

2.2. В случай че банка изпрати инструкции за трансфер на емисии от облигации, които не са допустимо обезпечение според изискванията на т. 2.1, БНБ не изпраща уведомление до банката за недопустимо обезпечение. Банката следва да канцелира своята инструкция.

2.3. БНБ изготвя и поддържа „Регистър на обезпеченията по чл. 152, ал. 4 от ЗПФ“ („Регистър“).

III. Откриване и водене на сметки

3.1. БНБ обслужва всички сметки на дадена банка, открити за целите на обезпеченията по чл. 152, ал. 4 от ЗПФ, както и осъществява трансакции с описаните обезпечения на банката, само и единствено във връзка с изпълнение на функцията си на агент по обезпечението, произтичаща от разпоредбите на чл. 152, ал. 4 от ЗПФ, при условията и реда на Общи условия на Българската народна банка за обслужване на сметки на банки, бюджетни организации и други клиенти (Общи условия на БНБ).

3.2. Всеки трансфер от страна на банка на допустимо обезпечение съгласно т. 2.1, попада под ограничения обхват на тези сметки и се третира от БНБ съгласно разпоредбите на това приложение.

3.3. БНБ открива, обслужва и закрива всички сметки на дадена банка във връзка с обезпеченията по чл.152, ал. 4 от ЗПФ при условията и реда на Общите условия на БНБ.

3.4. Министерство на финансите, в качеството си на заложен кредитор, или надлежно оторизиран от него агент, има право да получава копия на извлеченията, предоставяни на банките, съгласно Общите условия на БНБ, както и други видове извлечения, изготвени от БНБ на базата на състоянието по сметките, Регистъра или от други информационни системи на БНБ.

3.5. Всички открити сметки на банка се закриват едновременно като съвкупност, когато салдото по всяка една от тях е нулево.

3.6. БНБ уведомява МФ за датата на закриването на сметки на банка.

IV. Трансфери на обезпечение

4.1. Банките могат да започнат да трансферира обезпечение, съгласно т. 2.1, от деня на получаване на уведомление от БНБ за откриване на сметка.

4.2. Българската народна банка уведомява всяка банка, подала заявление по това приложение, за номера на сметката и депозитаря, където банката следва да трансферира желаните от нея облигации.

4.3. Банка, желаеща да трансферира обезпечение съгласно т. 2.1, следва да нареди на своя депозитар (или контрагент) да трансферира съответното количество от дадена емисия допустимо обезпечение по посочената съгласно т. 4.2. от БНБ сметка с инструкция за „доставка без плащане“ (delivery free).

4.4. Българската народна банка завежда дадено обезпечение в Регистъра, след като е получила потвърждение от своя депозитар за заверка по сметката си.

4.5. Българската народна банка изготвя всички извлечения от Регистъра, необходими за целите на обезпечението, към 14:00 часа всеки работен ден за Република България.

4.6. Обезпечение, за което е получено потвърждение от депозитаря на БНБ след 14:00 часа местно време, се включва в извлеченията от Регистъра на следващия работен ден.

4.7. Банките изпращат чрез SWIFT съобщение предварително уведомление до БНБ за наредените от тях трансфери не по-късно от 13:00 часа в деня на вальора. БНБ изпраща насрещните инструкции за получаване на обезпечението (receive free) на база полученото уведомление. За уведомления, получени след 13:00 часа в деня на вальора, БНБ ще полага усилия, но не гарантира, че ще изпрати насрещните инструкции за получаване на обезпечението преди 14:00 часа.

V. Стойност на обезпечението

5.1. Стойността на обезпечението е 98% от равностойността в евро на пазарната стойност на заложените облигации, изчислена по валутния курс обявяван от БНБ.

5.2. Стойността на обезпечението се изчислява на базата на пазарните цени на заложените активи, получени, както следва:

5.2.1. Източник на пазарни цени за всички облигации по обезпечението е

Информационната система на компанията Bloomberg (Bloomberg).

5.2.2. За чиста цена на облигациите се използват „Bloomberg GeNeric“ (BGN) цени, за предишния ден.

а) чистата цена се изтегля по ISIN на книгата, котировка „PX LAST“, а ценови източник – „BGN“;

б) при липса на BGN цена за даден ден облигацията се оценява по наличната такава от най-близкия предишен ден, за който има чиста цена.

5.2.3. Натрупаната лихва се изчислява до същия ден, за който се взема чиста цена.

5.2.4. Пазарната цена е равна на сумата от натрупаната лихва и чистата цена.

5.2.5. Всички променливи в т. 5.2.4 са за номинал 100.

5.3. Българската народна банка прави пазарна преоценка на обезпечението всеки работен ден за Република България.

5.4 Българската народна банка изчислява всички стойности на променливите в т.5.2, включително всички преоценки, съгласно възприетите от БНБ вътрешни правила и процедури.

VI. Освобождаване на обезпечение

6.1. Банка има право да поиска освобождаване на обезпечение във всеки един момент, което се извършва само и единствено след съгласие на МФ, или надлежно оторизиран от него агент.

6.2. Банка, която желае да освободи частично или изцяло свои активи, заложили като обезпечение, изпраща до БНБ искане за освобождаване на обезпечение чрез SWIFT съобщение MT 599, съдържащо следните инструкции за сетълмент:

а) ISIN-код;

б) номинална стойност/сума;

в) номер на сметка и титуляр;

г) депозитар/банка кореспондент.

6.3. БНБ се задължава да авизира МФ, или надлежно оторизиран от него агент, за постъпилото искане:

а) същия ден, в случай че съобщението по т. 6.2. е получено до **16:00** часа местно време; и

б) най-късно през следващия работен ден за Република България, в случай че съобщението по т. 6.2. е получено след **16:00** часа местно време.

6.4. Всички постъпили искания за освобождаване на обезпечение се разглеждат в сроковете, предвидени в Указанието.

6.5. При наличието на условия за извършване на освобождаване на обезпечението в посочения вид и размер, съгласно искането по т. 6.2., БНБ се задължава да трансферира съответното обезпечение с вальор следващия работен ден от деня на получаване на съгласието, съгласно посочените от съответната банка в искането по т. 6.2. сетълмент инструкции. БНБ нарежда на своя депозитар да трансферира съответното количество от дадена емисия с инструкция за „доставка без плащане“ (delivery free). В случай че банката не изпрати коректни насрещни инструкции за получаване на обезпечението и сетълментът не се осъществи, обезпечението не се включва в Регистъра, а БНБ не изпраща наново инструкции.

6.6. В случай на отказ за освобождаване БНБ по най-бързия възможен начин авизира съответната банка, чрез SWIFT съобщение MT 599.

6.7. С изключение на случаите по чл. 152а от ЗПФ, БНБ превежда на съответната банка получените лихви и главници по заложеното обезпечение в размера и с вальора, с който тя е била заверена и навреме авизирана от своя депозитар. БНБ превежда сумите по сметка съгласно „Стандартни инструкции за сетълмент“ на съответната банка, с които разполага, освен ако не е авизирана за друго.

VII. Такси и комисиони

7.1. За изпълнение на функциите на агент по обезпечението, БНБ събира от банките такси и комисиони определяни съгласно Тарифа за таксите, които Българската народна банка събира при обслужване на сметки и при извършване на платежни услуги (Тарифа). Подавайки заявление за обезпечаване с ценни книжа по чл. 152, ал. 4 от ЗПФ банката се съгласява да плаща или възстановява на БНБ таксите и комисионите, посочени в Тарифата.

7.2. В допълнение на предвиденото в Тарифата, БНБ събира от банките суми за покриване на инцидентните (нерегулярните) разноски, които са възникнали за БНБ по повод изпълнението на функциите ѝ на агент по обезпечението, с чиито размер БНБ авизира съответната банка. Когато това е възможно, БНБ предоставя на съответната банка документи или друга информация за тяхното възникване.

7.3. Таксите и комисионите се изчисляват и дължат на месечна календарна база. След изтичане на всеки календарен месец БНБ изчислява дължимите от всяка банка суми.

7.4. В срок до пет работни дни след изтичане на всеки календарен месец, БНБ задължава сметката за сетълмент на съответната банка при БНБ с дължимата сума за такси и комисиони.

VIII. Разни

8.1. Всички комуникации между БНБ и банките се извършват чрез шифрирани SWIFT съобщения във формат MT 599. Комуникациите между МФ, или надлежно оторизиран от него агент, и банките могат да бъдат и в друга форма, като копие се изпраща за сведение и до БНБ.

8.2. За целите на това приложение, работен ден е денят, който е такъв едновременно за:

- а)** Република България;
- б)** Депозитаря на БНБ;
- в)** депозитаря на съответната банка; и
- г)** платежните системи, оперирани от централните банки, емитиращи валутите, в които са деноминирани ценните книжа, включени в „Списък на емисиите по чл. 152, ал. 4 от ЗПФ“.

Правила за изчисление на обезпеченията по чл. 152 от ЗПФ за банка, обявена в несъстоятелност за целите на прилагане на чл. 152б, ал. 10-15 от ЗПФ

1. За целите на прилагане на чл. 152, ал. 10-12 от ЗПФ стойността на всички обезпечения по чл. 152 от ЗПФ се изчислява към датата на обявяване на банката в несъстоятелност, въз основа на наличните към датата на обявяване на банката в несъстоятелност съответни обезпечения.

2. В случай че до края на работния ден, в който банката е обявена в несъстоятелност, обезпечения по чл. 152, ал. 3-6 от ЗПФ са прехвърлени/преведени служебно от БНБ по съответните партии/сметки на МФ съгласно чл. 152б, ал. 19 от ЗПФ, за целите на прилагане на чл. 152б, ал. 10-12 от ЗПФ се вземат предвид наличността на съответните обезпечения непосредствено преди ефективното им прехвърляне по партии/сметки от БНБ.

3. Аналогично, ако до края на работния ден, в който банката е обявена в несъстоятелност, обезпечения по чл. 152, ал. 8 от ЗПФ са прехвърлени ефективно по партии/сметки на МФ или по друг начин, позволяващ ефективно пълно разпореждане със съответните активи, се вземат предвид наличността на съответните обезпечения непосредствено преди ефективното им прехвърляне към МФ.

4. Изчисляването на стойността на обезпеченията по чл. 152, ал. 3 и 4 от ЗПФ се извършва, както следва:

4.1. за ДЦК от емисии с предстоящ падеж в срок до 3 месеца, от началото на месеца, следващ датата на несъстоятелността на банката, по по-високата от номиналната стойност (включваща и начислената лихва) или стойността, изчислена по съответния ред на изчисляване на обезпечението съгласно т. 1 и 2 от *Приложение № 7* (за обезпеченията по чл. 152, ал. 3 от ЗПФ), респективно, съгласно т. 5.1-5.4 от *Приложение № 8* (за обезпеченията с ДЦК по чл. 152, ал. 4 от ЗПФ);

4.2. за останалите ДЦК – по съответния ред, по който се изчислява стойността на обезпеченията по чл. 152, ал. 3 и 4 от ЗПФ:

а) съгласно т. 1 и 2 от <i>Приложение № 7</i> – за обезпеченията по чл. 152, ал. 3 от ЗПФ;   б) съгласно т. 5.1-5.4 от <i>Приложение № 8</i> – за обезпеченията по чл. 152, ал. 4 от ЗПФ.

5. Стойността на обезпеченията по сметките по чл. 152, ал. 5 и 6 и чл. 152а, ал. 2 и 3 от ЗПФ към датата на обявяване на банката в несъстоятелност е в размер на салдата на съответните банкови сметки. Салдата по сметки в чуждестранна валута се изчисляват по равностойността в евро, като се прилага публикуваният от БНБ курс на съответната валута към еврото, валиден за деня, в който банката е обявена в несъстоятелност.

6. Стойността на обезпеченията по §20а, ал. 8 от ЗПФ е в размер на 100% от номиналната им стойност (включваща и начислената лихва).

7. Стойността на обезпеченията по **чл. 152б, ал. 10, т. 6** от **ЗПФ** (ценни книжа, емитирани от БНБ) е в определения по реда на **чл. 152, ал. 8** от **ЗПФ** размер. В случай че тези активи са с предстоящ падеж в срок до 3 месеца, от началото на месеца, следващ датата на несъстоятелността на банката, стойността е в размер на по-високата от номиналната стойност (включваща и начислената лихва) или стойността, определена по реда на **чл. 152, ал. 8** от **ЗПФ**.

8. Стойността на обезпеченията по **чл. 152б, ал. 10, т. 7** от **ЗПФ** (залог на бързо ликвидни активи, които могат да се използват като обезпечение при отпускане на кредити на банка от Българската народна банка по реда на Закона за Българската народна банка) е в определения по реда на **чл. 152, ал. 8** от **ЗПФ** размер. За такива обезпечения под формата на залог на дългови ценни книжа с предстоящ падеж в срок до 3 месеца, от началото на месеца, следващ датата на несъстоятелността на банката, стойността е в размер на по-високата от номиналната стойност (включваща и начислената лихва) или стойността, определена по реда на **чл. 152, ал. 8** от **ЗПФ**.

9. Стойността на обезпеченията по **чл. 152б, ал. 10, т. 8 и 10** от **ЗПФ** (финансово обезпечение с дългови ценни книжа) е в определения по реда на **чл. 152, ал. 8** от **ЗПФ** размер. За такива финансови обезпечения с дългови ценни книжа с предстоящ падеж в срок до 3 месеца, от началото на месеца, следващ датата на несъстоятелността на банката, стойността е в размер на по-високата от номиналната стойност (включваща и начислената лихва) или стойността, определена по реда на **чл. 152, ал. 8** от **ЗПФ**.

10. Стойността на обезпеченията по **чл. 152б, ал. 10, т. 9** от **ЗПФ** (финансово обезпечение с инструменти на собствения капитал, приети за търговия на регулиран пазар) е в определения по реда на **чл. 152, ал. 8** от **ЗПФ** размер.

11. За обезпеченията по **чл. 152б, ал. 10, т. 11** от **ЗПФ** стойността се определя от независим оценител, с изключение на обезпеченията под формата на залог на вземания, за които по реда на **чл. 152, ал. 8** от **ЗПФ** е изпълнено едно от двете условия:

11.1. за целите на текущото обезпечаване с такива активи е определена номиналната им стойност (независимо дали включва или не начислената лихва); или

11.2. за целите на текущото обезпечаване е определена друга стойност, но е предвидено (включително и чрез отделно съвместно писмо на МФ и БНБ по **чл. 152, ал. 8** от **ЗПФ**), че при обявяване на банката в несъстоятелност за целите на прилагане на **чл. 152б, ал. 10-12** от **ЗПФ** тези обезпечения ще се оценяват по номиналната им стойност (заедно с начислената лихва към датата на обявяване на банката в несъстоятелност).

12. Доколкото при текущото обезпечаване с вземания по **т. 11.1** от това приложение е определена по реда на **чл. 152, ал. 8** от **ЗПФ** номинална стойност без начислената лихва или с частично включена начислена лихва, при обявяване на банката в несъстоятелност за целите на прилагане на **чл. 152б, ал. 10-12** от **ЗПФ** тези обезпечения се оценяват по номиналната им стойност заедно с пълния размер на начислената лихва към датата на обявяване на банката в несъстоятелност.

13. За целите на това приложение начислената лихва включва начислената лихва за периода от датата на последното изплащане на лихва до датата на обявяване на банката в несъстоятелност. В тази сума не се включват премии, отстъпки, както и други корективи, които се амортизират и включват в начисляването на ефективния лихвен процент на съответните дългови ценни книжа или вземания.

14. За индексираните дългови ценни книжа, служещи като обезпечение, в номиналната стойност (заедно с лихвата) се включва и индексираната сума.

15. В случай че са налице обезпечения по реда на **чл. 152б, ал. 10, т. 7, 8 и 10** от **ЗПФ** с дългови ценни книжа на емитенти, които към датата на обявяване на банката в

несъстоятелност са обявени в несъстоятелност, разпоредбите на т. [8](#) и [9](#) от това приложение не се прилагат за такива обезпечения, като вместо това, стойността на съответното обезпечение се изчислява за целите на прилагане на [чл. 152б, ал. 10-12](#) от [ЗПФ](#) в размер на по-малката от: номиналната стойност (включваща припадащата се лихва), пазарната стойност към датата на обявяване на банката в несъстоятелност (само за обезпеченията под формата на дългови ценни книжа, търгувани на регулиран пазар) или стойността, определена съгласно [чл. 152, ал. 8](#) от [ЗПФ](#).

16. Освен в случаите по т. [11.2](#) от това приложение, със съответното съвместно писмо на МФ и БНБ по [чл. 152, ал. 8](#) от [ЗПФ](#) или с отделно такова съвместно писмо, може да се определят за целите на [чл. 152, ал. 10-12](#) от [ЗПФ](#) стойности на съответните активи за обезпечаване или правила за тяхното изчисляване, различни от стойностите на активите, респективно – правилата за изчисляване, които са приети със съответното съвместно писмо по [чл. 152, ал. 8](#) от [ЗПФ](#) за целите на текущото обезпечаване с такива активи за действаща банка или за банка за която е приложен [чл. 36](#) от [ЗКИ](#). Ако обаче към датата на обявяване в несъстоятелност на банка приетата с такова съвместно писмо по [чл. 152, ал. 8](#) от [ЗПФ](#) стойност на обезпечението за целите на [чл. 152, ал. 10-12](#) от [ЗПФ](#) е по-ниска от стойността на обезпечението, изчислена за целите на текущото обезпечаване, при прилагането на т. [7-10](#) и т. [15](#) от това приложение се взима по-високата стойност (т.е. стойността, изчислена за целите на текущото обезпечаване на действаща банка или банка, за която е приложен [чл. 36](#) от [ЗКИ](#)).

Общи условия

за обезпечаване на наличностите по сметките на бюджетните организации чрез предоставяне на залог върху вземанията по дълга на Република България, поет с ратифицираните договори за прехвърляеми заеми с фиксирани лихвени проценти между Република България в качеството на Кредитополучател и Дойче Банк Акциенгезелшафт в качеството на Кредитор и Агент по плащанията, подписани на 4 ноември 2013 г.¹ и Приложенията за Ценовите условия от 9 декември 2013 г. (заедно - „Договори за заем“) въз основа на сключени Договори за залог с български банки

1. Обезпечаване на наличните парични средства на бюджетните организации в банките с вземанията по дълга на Република България (ВДРБ), поет с ратифицираните договори за прехвърляеми заеми с фиксирани лихвени проценти между Република България в качеството на Кредитополучател и Дойче Банк Акциенгезелшафт, в качеството на Кредитор и Агент по плащанията, подписани на 4 ноември 2013 г. и Приложенията за Ценовите условия от 9 декември 2013 г. (заедно - „Договори за заем“), изрично посочени в **Приложение А**, се осъществява посредством сключване на **Договор за залог** между съответната банка (Залогодателят) и Република България, представлявана от министъра на финансите (Залогополучателят).

2. Залогът се предоставя, за да обезпечи всички настоящи и бъдещи претенции за главница и лихви на Залогополучателя срещу Залогодателя в полза на Залогополучателя като обезпечение на наличностите по сметките на бюджетните организации, обслужвани от Залогодателя.

3. С **Договора за залог** Залогодателят залага под формата на обезпечение в полза на Залогополучателя **ВДРБ**, свободни от всякакви тежести и обезпечения. Недействителни са всякакви тежести и обезпечения върху заложените вземания за времето, през което те са заложили по настоящия ред и условия.

4. Заложените вземания не могат да бъдат прехвърляни от Залогодателя без предварително писмено съгласие на Залогополучателя и освобождаване на залога.

5. Залогодателят получава всички плащания, свързани със заложените вземания за времето, през което те са заложили по настоящия ред и условия и до получаването на уведомление за пристъпване към изпълнение от Залогополучателя в съответствие с формуляра на уведомление (Приложение 1 към Договора за залог). Договорът за залог се счита за прекратен на датата на падеж на съответния прехвърляем заем.

6. Залогодателят поема всички гербови налози във връзка с учредяването на залога.

7. Всеки такъв **Договор за залог** трябва да бъде направен в писмена форма на немски и английски език. Единствено вариантът на немски език е обвързващ, а вариантът на английски език е необвързващ превод. Преводът на български език е необвързващ (за яснота). По отношение на формата и съдържанието **Договорът за залог** трябва да е в съответствие с формуляра на **Договор за залог**. Образец на договор за залог,

¹ Договорите за заеми са ратифицирани от Народното събрание на 8 ноември 2013 г., Закон за ратифициране на договори за прехвърляеми заеми с фиксирани лихвени проценти между Република България в качеството на Кредитополучател и Дойче Банк Акциенгезелшафт в качеството на Кредитор и Агент по плащанията е обнародван в Държавен вестник, бр. 101 от 22 ноември 2013 г.

приложенията към него и всички други съпътстващи документи са публикувани на Интернет страницата на МФ на адрес: <http://www.minfin.bg/bg/page/863>, Начало> Документи> Образци на договор за залог.

8. Позоваванията на термини с главни букви, които не са дефинирани в **Договора за залог** са позовавания на термините така, както са дефинирани в съответния Договор за заем, освен когато контекстът изисква друго.

9. **Договорът за залог** се изготвя и подписва в четири оригинални екземпляра, съответно по един екземпляр за Залогодателя и Залогополучателя и по един екземпляр за Агента по плащанията и Кредитополучателя. Всеки екземпляр се счита за оригинал.

10. Залогодателят трябва да изпрати екземпляр на подписания **Договор за залог** по т. **9** от това приложение, ведно с копие на Договора за заем на Регистратора и Агента по плащанията, без ненужно забавяне.

11. Залогодателят предоставя писмено на Кредитополучателя и Залогополучателя потвърждение, че Регистратора и Агента по плащанията са надлежно уведомени, придружено с потвърждение от Регистратора и Агента по плащанията за получените документи по т. **10** от това приложение.

12. За целите на цялата кореспонденция по **Договора за залог** се прилага § 13 от Договора за заем, съответно:

а) за кореспонденция с Регистратора и Агента по плащанията:
Дойче Банк Акциенгезелшафт [Deutsche Bank Aktiengesellschaft]
GBS FISOS
Frankfurt Issuance & Treasury Support
Große Gallusstrasse 10-14
60272 Франкфурт на Майн
Германия
Тел. +49 69 910 31441
Факс: +49 69 910 41325
Ел. поща: GTO-FFT.SDO@db.com

б) за кореспонденция с Кредитополучателя и Залогополучателя:
Република България
Представявана от министъра на финансите
Министерство на финансите
ул. „Раковски“ № 102
София 1040
Република България
Тел. +359 2 9859 2000
Факс: +359 2 980 68 63

13. Изчисляването на размера на **ВДРБ**, използвани за обезпечаване на средствата по сметките на бюджетните организации в банките, се извършва на база 100% от номиналната им стойност.

14. Обезпечението се счита за предоставено на третия работен ден след датата, на която писменото уведомление по т. **11** от това приложение е заведено в деловодната система на Министерство на финансите. Залогодателят изпраща уведомлението, в деня на неговото предоставяне в МФ, и по електронен път на електронен адрес:

collateral@minfin.bg.

15. МФ в качеството си на залогополучател изпраща на Българска народна банка не по-късно от 15:00 часа на текущия работен ден писмено уведомление за размера на

осигуреното от съответната банка обезпечение със залог върху ВДРБ. За целите на ежедневната регулация на обезпечението на наличностите по сметки на бюджетни организации този размер на обезпечение със залог върху ВДРБ се счита за валиден до датата на изпращане на ново писмено уведомление до БНБ.

16. При настъпване на промяна в размера на обезпеченията или при падеж на заема, МФ в качеството си на залогополучател уведомява Българска народна банка в срок до 15:00 часа на деня, от който промяната се счита за валидна.

17. При неизпълнение на обезпечените задължения, Залогополучателят има право да пристъпи към изпълнение по отношение на заложените вземания. В този случай, Залогополучателят уведомява Залогодателя и Агента по плащанията в съответствие с формуляра на уведомление (**Приложение 1 към Договора за залог**).

18. При условията на т. [17](#) от това приложение при получаване на това уведомление, претенциите за главница и лихва по Договора за заем престават да съществуват съответно по отношение на размера на главницата, посочен в това уведомление, като Агентът по плащанията има право да коригира неизплатената главница по Договора за заем в своите книги и да впише тези корекции в своя регистър.

19. В съответствие с т. [4](#) от това приложение и в случаите на съгласие на Залогополучателя за освобождаване изцяло на предоставения залог, Залогополучателят писмено уведомява за това освобождаване съответната банка Залогодател и Агента по плащанията във формата и съдържанието на формуляра на уведомление (**Приложение 2 към Договора за залог**).

20. Писмено искане за съгласие на Залогополучателя по реда на т. [19](#) се инициира от съответната банка Залогодател в съответствие с формата и съдържанието на формуляр (**Приложение Б към тези Общи условия**) и се завежда в деловодната система на Министерство на финансите. В писменото искане с посочен вальор до министъра на финансите, посоченият вальор не може да бъде по-ранен от пет работни дни, считано от датата на завеждане на искането в МФ. Залогодателят изпраща искането в деня на неговото предоставяне в МФ и по електронен път на електронен адрес: collateral@minfin.bg.

Приложение А

Списък на ВДРБ

1. Договор за прехвърляем заем с фиксиран лихвен процент с падеж 2028 г. между Република България в качеството на Кредитополучател и Дойче Банк Акциенгезелшафт в качеството на Кредитор и Агент по плащанията, подписан на 4 ноември 2013 г.

Приложение Б

Искане с посочен вальор до Министерство на финансите за освобождаване на предоставен залог на вземания по дълга, поет с ратифицираните договори за прехвърляеми заеми с фиксирани лихвени проценти между Република България в качеството на Кредитополучател и Дойче Банк Акционерно дружество в качеството на Кредитор и Агент по плащанията, подписани на 4 ноември 2013 г.

До:

[Министерство на финансите]

(„Залогополучател“)

Искане за освобождаване на обезпечение

С настоящото изразяваме намерение на(Банка) да прекрати да обезпечава наличностите по сметките на бюджетни организации с вземания по дълга, заложи по силата на Договор за залог №...../дата.....

[Място, Дата]

[Българска
(„Залогодател“)]

банка]